

(47) ఆ గడియకు సంబంధించిన జ్ఞానం అల్లాహ్ వద్దనే ఉన్నది. తమ తౌడిమల నుండి బయటికి వచ్చే ఫలాలన్నింటినీ ఆయనే ఎరుగును. ఆయనకు తెలియకుండా ఏ ట్రై అయినా గర్భం దాల్చదు. ఏ ట్రై అయినా ప్రసవించదు. ఆయన వారిని కేకవేసి, “ఎక్కడ ఉన్నారు ఆ నా భాగస్వాములు?” అని అడిగే రోజున వారు ఇలా అంటారు, “ఈనాడు మాలో దానికి సాక్ష్యమిచ్చేవాడు ఎవడూ లేదని మేము ఇదివరకే మనవి చేసుకున్నాము.”

(48) ఆ సమయంలో వారు ఇంతకు పూర్వం మొరపెట్టుకున్న దేవాలన్నీ మట్టమాయమైపోతాయి. ఇప్పుడు తమ కొరకు ఆశ్రయస్తానమనేది ఏదీ లేదని వారు గ్రహిస్తారు. (49) మానవుడు మేలు కోసం ప్రార్థిస్తూ ఎన్నడూ అలసిపోదు. అతనికి ఏదైనా ఆపద కలిగినప్పుడు, నిరాశా నిస్పుహలకులోనై భగ్ని హృదయుడవుతాడు.

(50) కాని కష్టకాలం తీరిపోయిన తరువాత, మేము అతనికి మా కారుణ్యాన్ని రుచి చూపినప్పుడు ఇలా అంటాడు, “నేను అసలు దీనికే అర్పణై. ప్రజయం ఎప్పుడైనా వస్తుందని నేను అనుకోవటం లేదు. కాని ఒకవేళ నిజంగానే నేను నా ప్రభువు వైపునకు మరలింపబడితే, అక్కడ కూడా నేను సుఖాలనే అనుభవిస్తాను.” నిశ్చయంగా సత్య తిరస్కారులకు వారు ఏమేమి చేసి వచ్చారో మేము తప్పకుండా తెలియజేస్తాము. వారికి మేము జుగుప్పాకరమైన శిక్షను రుచి చూపిస్తాము.

(51) మానవుడికి మేము కానుకలను ప్రసాదించి నప్పుడు, ముఖం త్రిప్పుకుంటాడు. విశ్రవేగుతాడు. కాని అతనికి ఏదైనా ఆపద కలిగినప్పుడు, సుదీర్ఘమైన ప్రార్థనలు చేస్తాడు.

إِلَيْهِ يُرِدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ
مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُثْنَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا
بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَئِنْ شَرَكَ أَيْنَ قَالُوا
أَذْنُكَ لَا مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿47﴾

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلِ
وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ فَحِيلٍ ﴿48﴾

لَا يَسْمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَهُ
الشَّرُّ فَيَوْسَقْ نَوْطٍ ﴿49﴾

وَلَيْنَ أَذْقَنْهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَتْهُ
لَيَقُولُنَّ هَذَا لِيُ وَمَا أَظْنُ السَّاعَةَ قَابِلَةً
وَلَيْنَ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَحْسَنَيَ
فَلَأُنَيِّنَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿50﴾

وَإِذَا آتَيْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ آعْرَضَ وَنَا
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ
عَرِيْضٍ ﴿51﴾

(52) ప్రపక్త! వారితో ఇలా అను, “ఎప్పుడైనా మీరు ఇలా కూడా ఆలోచించారా. ఒకవేళ నిజంగానే ఈ ఖుర్జాన్ అల్లవ్వా తరపు నుండి వచ్చి, దానిని గనక మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉన్నట్టయితే, దానిని వ్యతిరేకిం చటుంలో చాల దూరం వెళ్లిపోయిన వ్యక్తిని మించిన మార్గభ్రష్టుడెవడు?” (53) మేము త్వరలోనే వారికి మా సూచనలను, వారు ఉన్న ప్రపంచంలోనూ చూపిస్తాము. వారిలోనూ చూపిస్తాము. చివరకు ఈ ఖుర్జాన్ నిస్పందేహంగా సత్యమైనదని వారికి విశదమైపోతుంది. నీ ప్రభువు ప్రతి దానికి సాక్షి అనే విషయం సరిపోదా? (54) తెలుసుకో, వారు తమ ప్రభువును కలుసుకునే విషయం పట్ల సందేహం కలిగి ఉన్నారు. విను, ఆయన ప్రతి వస్తువునూ పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

﴿52﴾ بِهِ مَنْ أَضَلُّ هُمْ فِي شَقَاقٍ بَعَيْدٍ

سُرْعِيهِمْ أَيْتَنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي آنفِسِهِمْ حَتَّى
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ طَأْوَلَمْ يَكُفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿53﴾

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ طَ أَلَا إِنَّهُ

بِكُلِّ شَيْءٍ حَيْطٌ {54} ع ١٠

47 - 54 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యల సంబంధం :

ప్రవక్త (స) ప్రశ్నయం సంభవిస్తుందని, తీర్మానించిన రాబోతున్నదని, విశ్వసించి సత్కారాలు చేయుచుని హితబోధ చేసినప్పుడు అవిశ్వాసులు, విగ్రహార్థికులు అది ఎప్పుడు వస్తుంది? అని ఎగతాళిగా కొట్టిపారేసేవారు. ఇప్పటి వరకు ఎందుకు రాలేదని, అది ఎంతమాత్రం రానేరాదని, ఈ ప్రవక్త అసత్యం పలుకుతున్నాడని అభాండాలు నిందలు మోపేవారు. అంతేకాక ఈ ప్రవక్త ప్రశ్నయం వచ్చే సమయాన్ని గురించి తెలుపలేదని, ఒకవేళ ప్రశ్నయం వచ్చేదే అయితే, అది వచ్చే సమయాన్ని కూడా తెలిపేవారని మొండిగా వాదించేవారు” అని వెనుకటి వాక్యాల్లో పేర్కొనటం జరిగింది.

అయితే ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ సమాధానం కూడా ఇవ్వటం జరిగింది. దైవప్రవక్త బాధ్యత కేవలం ప్రశ్నయం గురించి పొచ్చరించటం వరకే. ప్రశ్నయం ఎప్పుడు వస్తుంది, ఎన్ని రోజులలో వస్తుంది, ఎన్ని సంవత్సరాల్లో వస్తుంది అని తెలియపర్చటం ప్రవక్త బాధ్యత కాదని గుర్తుచేయడం జరిగింది. ప్రశ్నయానికి సంబంధించిన ఏ విషయమైనా అది కేవలం అల్లాహ్ కే తెలుసు. అల్లాహ్ కు తప్ప ఇతరులెవ్వరికీ తెలియదు. అల్లాహ్ తాను కోరినప్పుడు ప్రశ్నయాన్ని సంభవింపజేస్తాడు. ఈ ప్రపంచంలో మానవునికి తెలియని చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. వాటిని గురించి అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. ఉదాహరణకు చెంట ఫలాలు, ఆ పండ్లు పండుతాయా పండవా? దానివల్ల మానవునికి లాభం కలుగుతుందా? లేదా? వీచిని గురించి మానవులకు ఏమాత్రం జ్ఞానం కూడా లేదు. అల్లాహ్ తలచుకుంటే పండ్లు పండుతాయి. మానవులకు లాభం కలుగుతుంది. లేకపోతే లేదు.

ಅದೇವಿಧಂಗಾ ಗರ್ಭವತಿ ಬೀಳ್ಡನು ಕಂಟುಂದಾ? ಲೇಕ ಕನದಾ? ಆ ಪುಟ್ಟಬೋಯೆ ಬೀಳ್ಡ ಮಂಚಿವಾಡುತ್ತಾದಾ? ಚೆಂಡ್ವಾಡೊತ್ತಾದಾ? ವೀಟಿನಿ ಗುರಿಂಬಿ ಕೂಡಾ ಕೇವಲಂ ಅಲ್ಲಾಹ್‌ಕೆ ತೆಲುಸು. ಅದೇವಿಧಂಗಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಎಪ್ಪುಡು ಸಂಭವಿಸ್ತುಂದಿ ಅನೇದಿ ಕೂಡಾ

మనకు తెలియదు. ఇవన్నీ అల్లాహో ఇష్టాయిష్టాలపై ఆధారపడి ఉన్నాయి. అల్లాహో కోరినప్పుడు ఇవన్నీ సంభవిస్తాయి. అల్లాహో సూరె లుఖ్యాన్లో ఇలా అంటున్నాడు : “ప్రశ్నయానికి సంబంధించిన జ్ఞానం కేవలం అల్లాహో వద్దనే ఉంది. ఇంకా అయినే వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు. తల్లి గర్జంలో ఏముందో కూడా ఆయనకే తెలుసు. తాను రేపు ఏమి సంపాదిస్తాడో కూడా ఏ ప్రాణికి తెలియదు. అదేవిధంగా తాను ఎప్పుడు, ఎక్కడ మరణిస్తాడో కూడా ఏ ప్రాణికి తెలియదు. అయితే అల్లాహోకు ప్రతి విషయం గురించి తెలుసు. (లుఖ్యాన్ : 34)

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

47 : అంటే అల్లాహోకు తప్ప మరెవరికి ప్రశ్నయజ్ఞానం లేదు. అందువల్ల జిబ్రిల్యాల్ (అ) ప్రవక్త (స)ను ప్రశ్నయం సంభవించటాన్ని గురించి ప్రశ్నిస్తే, ప్రవక్త (స) “దీన్ని గురించి మీకెంత తెలుసో నాకూ అంతే తెలుసు” అని సమాధానం ఇచ్చారు. (ముస్లిం). అంతేకాక సూరె నాజిత్తులో కూడా దీన్ని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. (నాసిత్తు : 44). అంటే ఇటువంటి పరిపూర్ణ జ్ఞానం ఎవరికి లేదు. చివరకు దైవప్రవక్తలకూ లేదు. దైవదూతలకూ లేదు. వారికి అల్లాహో ప్రసాదించిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంది. అందువల్ల ప్రవక్తలు, దైవదూతలు ఎంత గొప్పవారైనా సర్వజ్ఞానులు కాలేరు. ఇది కేవలం ఒక్క అల్లాహో గొప్పతనమే. ఇందులో ఇతరులెవ్వరూ ఆయనకు భాగస్వాములు కాలేరు. (అహ్మాన్ బయాన్)

49 : అంటే మానవుడు కోరికలు కోరటంలో ఏమాత్రం అలసట చెందడు. ధనసంపదల కొరకు ఆరోగ్యం, క్షేమం కొరకు ఎల్లప్పుడూ ప్రార్థిస్తూ ఉంటాడు. అయితే ఒకవేళ ఏదైనా పెద్ద కష్టానికి గుర్తించే, లేదా పేదరికానికి గుర్తించే ఎంత నిరాశకు గురవుతాడంటే ఇంకెప్పుడూ మంచి రోజులు రానట్టగా భావిస్తాడు. (తప్పీర్ ఇబ్రైమీర్)

50 : ఒకవేళ అల్లాహో అతని కష్టాలను దూరం చేసి మళ్ళీ సంపదలు ప్రసాదిస్తే గడిచిన కాలాన్ని మరచిపోతాడు. ప్రజల ముందు గర్వంగా, అహంకారంగా ప్రవర్తిస్తాడు. అంతేకాక ఈ ధనవంతులు, ఈ పేరు ప్రతిష్టలు, ఈ ఉన్నత పదవులు తన స్వశక్తివల్ల, స్వయం కృషివల్ల లభించాయని భావించి అల్లాహోకు కృతజ్ఞతలు తెలుపటం మరచిపోతాడు. ఇంకా అతనికి దానధర్యాలు చేయమని, ఉపకారం చేయమని, తీర్పుదినం రానున్నదని పోచ్చరించినప్పుడు ఇవన్నీ ప్రాచీనకాలపు కట్టుకథలే అని మానవుని పుట్టుక ప్రకృతి ఫలితం అనే, మానవుడు మరణించి క్రుష్ణికృశించిపోతాడని, తిరిగి లేపబడటం సాధ్యం కాదని, ప్రశ్నయం సంభవించడని, ఒకవేళ సంభవించినా తన ప్రభువు వద్ద కూడా స్వర్గం లభిస్తుందని గొప్పలు చెప్పుకుంటాడు. ఎందుకంటే మేము అల్లాహో దృష్టిలో గొప్పవారమని, అందువల్లే ఇహలోకంలో కూడా మాకు అల్లాహో తన గొప్ప అనుగ్రహాలను ప్రసాదించాడని బడాయి వ్యక్తం చేస్తాడు.

అల్లాహో ప్రశ్నయాన్ని తిరస్కరించేవారికి, నమ్మక ట్రోపులకు వారి విపరీత పర్యవసానం గురించి పోచ్చరిస్తూ, తీర్పుదినం నాడు వారి ముందు వారి అక్షత్యాలను తెచ్చిపెట్టడం జరుగుతుందని, వారు తమ కళ్ళతో తాము మాసుకుంటారనీ, వారు కల్పించుకున్న ఊహాలు మట్టిలో కలసిపోతాయని, ఇంకా వారిని సరకంలో త్రైసివేయటం జరుగుతుందని, అందులో వారు శాశ్వతంగా కాలుతూ ఉంటారని స్పష్టంగా తెలియపరిచాడు. (త్రైసిరుర్పున్)

54 : అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు కల్లోలాలకు, అల్లర్లకు ఉపద్రవాలకు పొల్పదటానికి అసలు కారణం వారు తిరిగి లేపబడతారని, వారిని విచారించటం జరుగుతుందని విశ్వాసం లేకపోవటమే. అల్లాహో అన్ని తెలిసినవాడని వారు గుర్తుంచుకోవాలి. ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలు అందరికంటే గొప్పవి, తీర్పుదినం తప్పకుండా వస్తుంది. మరణానంతరం మానవులందరూ తప్పకుండా మహాశక్తి సంపన్ముదైన అల్లాహో ఎందుట హజరవుతారు. ఆయన వారిని విచారించి, వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. (త్రైసిరుర్పున్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

42. అష్టారా సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 53 వాక్యాలు, 5 రుక్మాలు ఉన్నాయి. మా ప్రవక్త (స) మీకు తెలియపరుస్తున్న విషయాల పట్ల మీరు ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తూ దానిపై గుసగుసలాడు కుంటున్నారు. అయితే ఈ విషయాలు, గాఢలు, హితబోధలు, క్రొత్తవేమీ కావు. ఇవన్నీ చారిత్రక వాస్తవాలు.

అల్లాహ్ మానవుల మార్గదర్శకత్వానికి వారిలో నుండే ఒక వ్యక్తికి దైవవాణి ఇచ్చి పంపడం జరిగింది. ఇందులో మార్గదర్శక సూత్రాలు ఉన్నాయి. ఈ విధంగా వెనుకబి ప్రవక్తలపై కూడా అవతరింపజేయటం జరిగింది. భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్తను ఆరాధ్యుడుగా, పాలకుడుగా భావించటం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం కాదు. ఆయన దాసులై, ఆయన రాజ్యంలో ఉంటూ మరొకర్ని ఆరాధ్యుడిగా భావించటమే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. మీరు అన్యాయంగా ఏక దైవారాధన సందేశాన్ని అందజేసే వారిపట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మీరు మాత్రం వాస్తవ ఆరాధ్యునికి సాటి కల్పిస్తున్నారు. ఇది ఎలాంటి నేరం అంటే దానివల్ల వారిపై ఆకాశం బ్రద్దలై పడినా ఆశ్చర్యం లేదు. మీ ఈ దుస్సాహసానికి దైవదూతులు కూడా నిర్ణాంతపోతున్నారు. మీపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం ఎప్పుడు విరుచుకుపడుతుందో అని వారు భయపడుతున్నారు.

దైవప్రవక్తగా నియమించబడిన వ్యక్తి మానవుల జాతకాల యజమాని అని భావించరాడు. అందరి జాతకాలు అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త కేవలం దారితప్పిన వారిని, ఏమరుపాటుకు గురిఅయిన వారిని సరైన మార్గం చూపటానికి వచ్చాడు. అతని హితోపదేశాలను స్వీకరించనివారిని, విచారించి శిక్షించటం, శిక్షించకపోవటం అల్లాహ్ ఇష్టం. ఇది ప్రవక్త చేతిలో లేదు. కానీ ఈనాడు చాలామంది జాతకాలు మార్గగలమనీ, సంతానం ఇష్వగలమనీ, కష్టాలు దూరం చేయగలమని గొప్పలు చెప్పుకుంటూ ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు.

ఆ తరువాత ఈ అనుచర సంఘానికి వాస్తవం గురించి తెలియపర్చటం జరిగింది. దేవుడు అందరినీ ఒకే మార్గంలో ఎందుకు పెట్టలేదు? విభేదాలు ఎందుకు ఉంచాడు? మానవులకు ఇక్కడ పరీక్షించే నిమిత్తం సృష్టించటం జరిగింది. మానవులు తమ శక్తియుక్తులను సన్మార్గంలో ఉపయోగించాలి. దైవాన్ని కాదని ఇతరులను ఆరాధిస్తే దైవకారుణ్యానికి దూరం అవుతారు. మానవుల క్రేయోభిలాపి, సహాయకుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. అందుకే మానవులు తమ వాస్తవ ఆరాధ్యుడై ఆరాధించాలి. ఆయనకే భయపడాలి. ఆయన్నే వేడుకోవాలి. ఆయనకే విధేయత చూపాలి.

42. అప్సూరా

ఆయతీలు : 53

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాలీలుడు అయిన
అల్లాహు పేరుతో

- (1) హా. మీమ. (2) ఐన్. సీన్. భాఫ్.
- (3) ఇదేవిధంగా శక్తిమంతుడూ, వివేకవంతుడూ
అయిన అల్లాహు నీ వైపునకూ, నీకు పూర్వం గతించిన
దైవప్రవక్తల వైపునకూ వహీ ద్వారా సందేశం
పంపుతూ వచ్చాడు. (4) ఆకాశాలలో, భూమిలో
ఉన్నదంతా ఆయనదే. ఆయన మహోన్నతుడు.
ఘునత కలవాడు. (5) త్వ్యరలోనే ఆకాశం పైనుంచి
బ్రిద్ధలైపోతుంది. దైవదూతులు తమ ప్రభువును
స్తుతిస్తూ ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నారు.
భూలోకవాసులను మన్నించమని విన్నపొలు
చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి అల్లాహు మన్నించేవాడూ,
కరుణించేవాడూను అని తెలుసుకో. (6) ఆయనను
త్రోసిరాజని ఇతరులను తమ సంరక్షకులుగా
చేసుకున్న వారిని అల్లాహ్ కనిపెట్టే ఉన్నాడు. నీవు
వారికి కాపలాదారువు కావు. (7) అపును, ప్రపక్తా!
ఇదే విధంగా, ఈ అరబీ ఖుర్జాన్ ను మేము నీ
వైపునకు వహీ ద్వారా పంపాము. నీవు మక్కా
నగరంలోనూ దాని పరిసరాలలోనూ ఉండే ప్రజలకు
పొచ్చరించాలనీ, సమావేశ దినం గురించి వారిని
భయపెట్టాలనీ; అది వచ్చే విషయంలో ఏమాత్రం
సందేహం లేదు. ఒక వర్గం వారు స్వర్గానికి పోతారు.
మరొక వర్గం వారు నరకానికి పోతారు. (8) అల్లాహు
కోరి ఉంటే, వారందరినీ ఒకే సంఘంగా చేసి
ఉండేవాడు. కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని తన
కృపకు పాత్రులను చేస్తాడు. దుర్మార్గులను
రక్షించేవాడుగానీ, వారికి సహాయపడేవాడుగానీ
ఎవ్వడూ లేదు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

42 سُورَةُ الْسُّورَى مِنْ حِكْمَةٍ رُّوْعَانِهَا 5 آيَاتٍ 53

حَمْ ۝ عَسْق ۝ (1) ۝

كَذِلِكَ يُوحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَا

اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ (3)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَلِيُّ

الْعَظِيمُ ۝ (4)

تَكَادُ السَّلَوْتُ يَتَفَطَّرُنَ مِنْ فَوْقِهِنَ وَالْمَلِكَةُ

يُسَيِّعُونَ بِمَجْدِ رَبِّهِمْ وَلَيَسْتَغْفِرُونَ لِهِنَ فِي

الْأَرْضِ ۖ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝ (5)

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أُولَئِيَّاءُ اللَّهِ كَفِيلُ

عَلَيْهِمْ ۝ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝ (6)

وَكَذِلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُر'اً نَّا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أَمَّ

الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمِيعِ لَارِيْب

فِيهِ ۖ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ۝ (7)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ وَالظَّالِمُونَ مَا

لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝ (8)

(9) వారు (ఎంతటి అవివేకులు) ఆయనను కాదని ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నారు? సంరక్షకుడు ఒక్క అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే మృతులను బ్రతికిస్తాడు. ఆయన ప్రతిదానిష్టమే అధికారం కలవాడు. (10) మీ మధ్య ఏ విషయంలో అభిప్రాయభేదం తలెత్తినా, దానిని గురించి తీర్పు చెప్పటం అల్లాహ్ పని. ఆ అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు. ఆయననే నేను నమ్ముకున్నాను. ఆయన దిశకే నేను మరలుతాను. (11) ఆకాశాలకూ, భూమికీ సృష్టికర్త అయిన ఆయన, స్వయంగా మీ జాతి నుండే మీ కొరకు జంటలను సృజించాడు; ఇదేవిధంగా పశువులలో కూడా జంటలను సృష్టించాడు. ఈ విధంగా ఆయన మీ సంతతులను వ్యాపింపజేస్తాడు. ఆయనను పోలిన పశువు సృష్టిలో ఏది లేదు. ఆయన అన్ని వినేవాడూ, అన్ని చూసేవాడూను.

(12) భూమ్యాకాశాలలోని నిక్షేపాల తాళపు చెవులు ఆయన వద్దనే ఉన్నాయి. తాను కోరిన వారికి ఆయన పుషులంగా ఉపాధిని ఇస్తాడు. తాను కోరినవారికి ఆయన ఆచితూచి ఉపాధిని ఇస్తాడు. ఆయనకు ప్రతి విషయం గురించి తెలుసు. (13) ఆయన నూహ్ ప్రవక్తకు ఆజ్ఞాపించిన ధర్మాన్ని నీకు కూడా నిర్ణయించాడు. దానినే ఇప్పుడు నీ వైపునకు మేము వహీ ద్వారా పంపాము; దానినే మేము ఇబ్రాహిమ్ కు, మూసాకు, ఈసాకు బోధించాము; ఈ ధర్మాన్ని సాధించండి అనీ, దానిని గురించి విభేదాలకు లోనుకాకండి అనీ తాకీదు చేస్తూ. ఈ విషయమే ఈ బహుదైవారాధకులకు ఎంతో అసహనం కలిగించింది. దాని వైపునకే ముహమ్మద్ (స)! నీవు వారిని ఆహ్వానిస్తున్నావు. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని తన వారుగా చేసుకుంటాడు. ఆయన తన వైపునకు మరలేవారికి మాత్రమే తన వైపునకు వచ్చే మార్గాన్ని చూపుతాడు.

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَهُوَ يُحِيِّ الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
وَمَا اخْتَلَفُتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَكُمْهُ إِلَى اللَّهِ
ذِلِّكُمُ اللَّهُ رَبِّنِي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ
فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ

آنفِسِكُمْ آزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ آزْوَاجًا
يَدْرُوُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كِمْثِلَهُ شَيْءٌ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيهِمْ
شَرَعَ لَكُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا
وَالنَّبِيُّ أُوحِيَنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا
تَتَفَرَّقُوا فِيهِ طَبَرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا
تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَعْلَمُ بِمَا يَشَاءُ
وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

﴿11﴾
﴿12﴾
﴿13﴾

(14) ప్రజల వద్దకు జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతనే వారిలో విబేదం తల ఎత్తింది, వారు ఒకరికొకరు అన్యాయం చేయదలచుకున్న కారణంగానే తల ఎత్తింది. ఒక నిర్దీత కాలం వరకు తీర్పు నిలిపివేయ బడింది అని నీ ప్రభువు మొదట్లోనే సెలవిచ్చి ఉండకపోతే, వారి వ్యవహారం తేల్చివేయబడి ఉండేదే. యదార్థం ఏమిటంటే, వారి తరువాత గ్రంథానికి వారసులుగా చేయబడిన వారు దానిని గురించి ఆందోళనకరమైన సంశయానికి గురిఅయ్యారు.

(15) కనుక ముహమ్మదీ! ఇప్పుడు నీవు ఆ ధర్మం వైపునకే ప్రజలను ఆహ్వానించు. నీకు ఆజ్ఞాపించ బడిన విధంగా. దానిపై స్థిరంగా ఉండు, వారి కోరికలను అనుసరించకు. వారితో ఇలా అను, “అల్లాహో అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్నల్లా నేను విశ్వసించాను. మీ మధ్య న్యాయం చేయమని నాకు ఆజ్ఞాపించబడింది. మా ప్రభువు అల్లాహోయే, మీ ప్రభువు కూడా అల్లాహోయే. మా కర్మలు మాకే, మీ కర్మలు మీకే. మీకూ మాకూ మధ్య ఏ వివాదమూ లేదు. ఒక రోజున అల్లాహో మన అందర్ను సమావేశపరుస్తాడు. అందరూ ఆయన వైపునకే పోవలసి ఉన్నది.”

(16) అల్లాహో సందేశాన్ని స్వీకరించిన తరువాత, అల్లాహోను గురించి వివాదపడే వారి వాదం వారి ప్రభువు దృష్టిలో అసత్యమైనది, వారిపై అల్లాహో ఆగ్రహం పడుతుంది, వారికి కరిన శిక్ష విధించ బడుతుంది.

(17) సత్య సమేతమైన ఈ గ్రంథాన్ని, తూనికనూ అల్లాహోయే అవతరింపజేశాడు. మీకేమి తెలుసు, జహంశా తీర్పు గడియ సమీపంలోనే ఉన్నదేమో.

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۖ وَلَوْلَا كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لِقَضَى بَيْنَهُمْ ۖ وَإِنَّ الَّذِينَ
أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
﴿14﴾ مُرِيْبٌ

فِلِذِكَ فَادْعُ ۖ وَاسْتَقْمُ كَمَا أُمِرْتَ ۖ وَلَا
تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَقُلْ أَمْنُتُ بِمَا آتَيْنَاهُ
مِنْ كِتَبٍ ۖ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ ۖ اللَّهُ
رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۖ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ
أَعْمَالُكُمْ ۖ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ۖ اللَّهُ يَعْلَمُ
بَيْنَنَا ۖ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝ ﴿15﴾

وَالَّذِينَ يُحَاجِّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُعْجِيْبَ
لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاهِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ وَّلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝ ﴿16﴾

الَّهُ الَّذِي آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْبِيْزَانَ ۖ وَمَا
يُنْدِرِيْكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيْبٌ ۝ ﴿17﴾

<p>(18) దాని రాకున విశ్వసించనివారే, దాని కొరకు తొందరపెడతారు. కానీ దానిని విశ్వసించేవారు మాత్రం దానికి భయపడతారు. అది తప్పకుండా వస్తుందని వారికి తెలుసు. బగా వినండి. ఆ గడియను గురించి సందేహం రేకెత్తించే వాదనలు చేసేవారు అపమార్గంలో చాలా దూరం వెళ్లిపోయారు.</p>	<p>يَسْتَعِجِلُ إِلَهًا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ إِلَهًا وَالَّذِينَ أَمْنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا لَوْيَعْلَمُونَ أَمْهَا الْحَقُّ طَآلَ إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَغَيْ ضَلَلٍ بَعِيْدٌ ﴿18﴾</p>
---	---

1 - 18 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో చెప్పబడిన ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, మీపై దైవవాణి అవతరింపజేయబడినట్లు మీకంటే ముందు వచ్చిన దైవప్రవక్తలపై కూడా అవతరింపజేయడం జరిగింది. అల్లాహు అత్యస్నుతుడు, గొప్పవాడూను. ఆయనే భూమ్యకాశాలకు యజమాని. భూమ్యకాశాల్లో ఉన్నదంతా ఆయన అధినంలోనే ఉంది. ఆయన ఎంత బలవంతుడంటే ఆకాశం ఆయన భయం వల్ల వణుకుతూ ఉంటుంది. దైవదూతులు రాత్రి పగలు ఆయన గొప్పతనాన్ని కొనియాడుతూ ఉంటారు. పశ్చాత్తాపం చెందుతూ క్షమాపణ వేడుకుంటూ ఉంటారు. అల్లాహును వదలి విగ్రహాలను, మరణించిన వారిని, సమాధులను ఆరాధిస్తున్నవారు, సహాయం కొరకు అర్థిస్తున్నవారు అల్లాహుకు భయపడాలి. ఎందుకంటే ఇది సాటి కల్పించటం (ప్రీర్చ) అవుతుంది. సాటి కల్పించినవారు ఉభయ లోకాల్లోనూ అల్లాహు శిక్ష సుండి తప్పించుకోలేరు. అల్లాహుకు సాటి కల్పించేవారు మరణానంతరం సరకం పాలొతారు. ఏకంప్రాధను పాటించేవారు అంటే అల్లాహునే ఆరాధించేవారు, అల్లాహునే సహాయం కొరకు అర్థించేవారు స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తారు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

3 : అంటే (ఈ ముహమ్మద్ - స)! మీరు మొదటి ప్రవక్త కారు. మీకంటే ముందు చాలామంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. ఈ సంగతి మక్కావాసులకు తెలుసు. అందువల్ల ఒకవేళ అల్లాహు మీపై దైవవాణి అవతరింపజేస్తే ఇందులో వారు అశ్చర్యపడవలసిన వని ఏముంది? సూరె నిసాలో కూడా దీన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అన్నిసా 163ని చూడండి. (త్రైసీరుప్రహ్ల్యాన్)

7 : మీకంటే ముందు ఇతర దైవప్రవక్తలపై దైవవాణి అవతరింపజేసినట్లు మీపై కూడా ఈ ఖుర్జాన్ ను పరిపూర్జిస్తేన అరబీ భాషలో అవతరింపజేయడం జరిగింది. దీనిద్వారా మీరు మక్కావారికి, ఇంకా దాని చుట్టూప్రక్కలు వారికి వారి భాషలోనే పోచ్చరించాలని. తీర్పుదినం నాడు మానవులందరినీ ఒకచోట చేర్చటం జరుగుతుంది. అందరి ముందు అవిశ్వాసులను, విగ్రహోరాధకులను, నేరస్తులను వారి శాశ్వత నివాసం సరకం వైపునకు ఈష్టుకుంటూ వెళ్లటం జరుగుతుంది. ఇంకా విశ్వాసులను ప్రవక్త (స)ను అనుసరించేవాళ్ళను స్వర్గంలోనికి పంపడం జరుగుతుంది. (త్రైసీరుప్రహ్ల్యాన్)

8 : అల్లాహు కోరితే అందరినీ ఒకే వర్గంగా, అంటే విశ్వాసులుగా, స్వర్గవాసులుగా చేయగలడు. కానీ అల్లాహు తన వివేకాన్ని అధికారాన్ని దృష్టిలోపెట్టుకొని వారిపై బలవంతం చేయదలచుకోలేదు. మానవులను పరీక్షించటానికి వారికి స్వాతంత్యం ప్రసాదించాడు. ఈ స్వాతంత్యాన్ని సరైన మార్గంలో ఉపయోగించినవాడు దైవకారుణ్యానికి అర్పుదోతాడు. పక్కమార్గంలో ఉపయోగించినవాడు దైవ ఆగ్రహానికి గురవుతాడు. ఇలాంటి వారికి తీర్పుదినం నాడు సహాయకులెవరూ ఉండరు. (అప్సనుల్ బయాన్)

9 : విషయం ఇలా ఉంటే మరి అల్లాహోనే కార్యసాధకుడుగా, ఆరాధనకు అర్పుడుగా పరిగణించాలి. అంతేగాని ఏమీ లేనివారు దేనికీ అర్పులు కారు. వీరు వినలేరు, సమాధానం ఇవ్వనూ లేరు. ఇంకా లాభనష్టాలు కూడా చేకూర్చలేరు. (అప్సనుల్ బయాన్)

10 : మానవులందరినీ ఉద్దేశించి జీవితంలోని ప్రతి రంగంలో ఎటువంటి సమస్యలు ఏర్పడినా, అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడినా దాని గురించి అల్లాహో తీర్పు ఇస్తాడు. అల్లాహో ప్రతి తీర్పు న్యాయంగా, ధర్మంగా ఉంటుంది అని సెలవియ్యబడింది. ఈ వాక్యంలో ఇస్లాం మాత్రమే సత్యధర్మమనీ, అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు అనుసరిస్తున్నవి మనోకాంక్షలని సూచించటం జరిగింది. ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించబడినప్పటికీ ఈ ఆయత్లలో చెప్పబడినదాని ప్రకారం, వ్యవహరాలలో విభేదాలు ఏర్పడితే ప్రవక్త (స) యొక్క సాంప్రదాయమే సరైన తీర్పు ఇవ్వగలదని ఈ సూరా సూచిస్తుంది. (తైసీరురురహ్మాన్)

12 : విశ్వనిధుల తాళాలు అల్లాహో ఆధీనంలోనే ఉన్నాయి. అంటే ఆయనే విశ్వప్రభువు, పాలకుడు, సర్వాధికారాలు గల రాజులు. ఆయనకు ఎవ్వరూ సాటిలేరు. ఆయన ప్రతి కార్యం వివేకంతో కూడుకొని ఉంటుంది. ఆయన ఎవరికీ అన్యాయం చేయడు. అల్లాహో జ్ఞానం సృష్టితాలన్నిటినీ పరివేష్టించి ఉంది.

13 : అంటే అల్లాహో మీకూ, ఈ వాక్యంలో ప్రస్తుతించబడిన నలుగురు ప్రవక్తలకు ఒక విషయం గురించి ఆదేశించాడు. అదేమిటంటే కేవలం ఎవరూ సాటిలేని ఆయన్నే ఆరాధించాలి. అభిప్రాయాలు పుట్టేరై (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “మేము ప్రవక్తలందరము ఒక తల్లిబిడ్డల వంటివారం. మా ధర్మం ఒక్కటే. అంటే అల్లాహో విధేయత, అయితే మా జీవన విధానాలు వేరు. (సహీహో ముస్లిం - మా.నెం.4362). ఈ ఆయత్లలో ఈ ఐదుగురు ప్రవక్తలను ఎందుకు పేర్కొనటం జరిగిందంటే వీరు గొప్ప ప్రవక్తలు. వీరిజీవన విధానాలు కూడా చాలా గొప్పవి. అంతేకాక వీరిని అనుసరించేవారు కూడా అధికసంబూలో ఉన్నారు. ఇందులో అవిశ్వాసుల వ్యాదయాలను ఇస్లాం వైపు మరలించే ప్రయత్నం కూడా ఉంది. (తైసీరురురహ్మాన్)

14 : అంటే సత్యాసత్యాలు ప్రస్తుతం అయిన తరువాతే అభిప్రాయభేదాలు, శత్రుత్యాలు, తగాదాలు అన్నీ పుట్టుకొచ్చాయి. ఒకవేళ విచారణ కొరకు తీర్పుదినం నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే ఈ దుర్మార్గులకు ఇహలోకంలోనే ప్రతి పాప కార్యానికి తగిన విధంగా శిక్షించటం జరిగి ఉండేది. (తఫ్సీర్ ఇబ్రహిమీర్)

16 : ప్రజలు తండ్రోపతండ్రాలుగా వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరించటం చూసిన కొందరు అవిశ్వాసులు మళ్ళీ అజ్ఞానకాలం తిరిగి వస్తే ఎంత బాగుండేది. ఇస్లాంలో చేరుతున్న ఈ జన ప్రవాహం ఆగిపోతుంది అని తమ మనస్సుల్లో కోరేవారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించబడింది. అంటే ఎవరూ ఇస్లాం స్వీకరించకూడదు అని కోరేవారు. అయితే తీర్పుదినం నాడు వీరి అసత్యపు సాజ్ఞాధారాలు దేనికి పనికిరావు. మిట్ట మధ్యాహ్నాపు సూర్యునిలా స్పష్టంగా ఉన్న సత్యాన్ని తిరస్కరించినందుకు వారిపై అల్లాహో ఆగ్రహం అవతరిస్తుంది. అంతేకాక వారిని కరినంగా శిక్షించటం కూడా జరుగుతుంది. (తైసీరురురహ్మాన్)

17 : “అల్ కితాబ్” అంటే ప్రవక్తలపై అవతరించబడిన దైవగ్రంథాలు. ఇవన్నీ సత్యమైనవి, వాస్తవమైనవి. ప్రత్యేకంగా ఖుర్జాన్ సూచించటం జరిగింది. దాని సత్యాసత్యాలను విశదపర్చడం జరిగింది. “మీజాన్” అంటే సమతూకం, న్యాయానికి ఉద్దేశించిన పరికరం. (అప్సనుల్ బయాన్)

18 : అంటే తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరించినవారే దాన్ని గురించి తొందరపెడుతుంటారు. ఎందుకంటే వారు తీర్పుదినం సంభవించటం అసాధ్యంగా భావిస్తారు. అయితే దాన్ని విశ్వసించేవారు మాత్రం భయపడుతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే తీర్పుదినం తప్పనిసరి అని వారికి తెలుసు. అందువల్లే దానికి భయపడుతూ ఆనాడు పనికివచ్చే సత్యార్థాలను మాత్రమే చేస్తూ ఉంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్రహిమీర్)

(19) అల్లాహ్ తన దాసుల పట్ల ఎంతో దయ కలవాడు, తాను ఎవరికి ఏది ఇవ్వాలని కోరుకుంటాడో, అది వారికి ఇస్తాడు. ఆయన ఎంతో బలవంతుడు, ఎంతో శక్తిమంతుడూను.

(20) పరలోకపు పంటను ఎవడు కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి అందులోనుంచి ఇస్తాము. ఇహలోకపు పంటను ఎవడు కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి ఇహలోకంలోనిది మాత్రమే ఇస్తాము. కాని అతనికి పరలోకంలో మాత్రం ఏ భాగమూ ఉండదు.

(21) ఏమిటీ, అల్లాహ్ అనుమతించకుండానే, ధర్మం వంటి స్వభావం గల ఒక విధానాన్ని తమ కొరకు రూపొందించిన దైవ భాగస్వాములనెవరినైనా వారు కలిగి ఉన్నారా? తీర్పు విషయం నిష్టయింపబడి ఉండకపోతే, వారి వ్యవహరం ఎప్పుడో తేల్చివేయబడివుండేది. నిశ్చయంగా ఈ దుర్మార్గుల కోసమే వ్యధాభరితమైన శిక్ష ఉన్నది. (22) అప్పుడు ఈ దుర్మార్గులు తాము చేసిన దాని పరిణామానికి భయపడుతూ ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు. అది తప్పకుండా వారి మీదకు వచ్చిపడుతుంది. దీనికి భిన్నంగా విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారు స్వర్ఘవనాలలో ఉంటారు. వారు తాము కోరిన దానిని తమ ప్రభువు వద్ద పొందుతారు. ఇదే గొప్ప అనుగ్రహం. (23) దీని శుభవార్తనే అల్లాహ్ విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసే తన దాసులకు తెలియజేస్తున్నాడు. ప్రవక్త! వారితో ఇలా అను, “నేను ఈ పనికి మీనుండి ఏ ప్రతిఫలాన్ని కోరను. అయితే బంధుప్రేమను తప్పకుండా కోర్నాను.” ఎవడు మంచిని సంపాదించుకుంటాడో, మేము అతని మంచిని మరింత పెంచుతాము. నిస్యందేహంగా అల్లాహ్ ఎంతో మన్నించేవాడూ, విలువ నిచ్చి సత్కరించేవాడూను.

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادَةِ يَرِزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْأُخْرَةِ نَزَدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ
وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُوَتَهُ مِنْهَا وَمَا
لَهُ فِي الْأُخْرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

أَمْ لَهُمْ شَرَكُوا شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ
يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ
بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ إِنَّا كَسَبْنَا وَهُوَ أَقْعَدُ
بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ فِي
رُوْضَتِ الْجَنَّتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ
رَبِّهِمْ ذَلِكُ هُوَ الْفَصْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادُهُ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ فُلْ لَا أَسْلَكُمْ عَلَيْهِ
آجَراً إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْتَرِفُ
حَسَنَةً نَزِدُ لَهُ فِيهَا حُسْنًاٰ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

(24) ఏమిటీ, అతను అల్లాహును గురించి అభాండాన్ని కల్పించాడని వారు అంటున్నారా? అల్లాహు కోరితే నీ హృదయానికి సీలు వేస్తాడు. ఆయన అసత్యాన్ని రూపుమార్పడు. సత్యాన్ని తన వచనాల ద్వారా సత్యంగా నిలిపి ఉంచుతాడు. ఆయన, గుండెలలో దాగి ఉన్న రహస్యాలను సైతం ఎరిగినవాడు. (25) ఆయనే తన దాసుల నుండి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరిస్తాడు. వారి చెడులను ఉపేక్షిస్తాడు. వాస్తవానికి మీ చేష్టలన్నీ ఆయనకు తెలుసు. (26) ఆయన, విశ్వసించి మంచిపనులు చేసేవారి ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాడు. తన కృప నుండి వారికి ఇంకా ఎక్కువగా ఇస్తాడు. ఇక తిరస్కరించే వారి విషయం; వారికుతే కరిన శిక్షపదుతుంది. (27) ఒకవేళ అల్లాహు తన దాసులందరికి పుష్పలంగా ఉపాధి ఇచ్చినట్లయితే, వారు భువిలో తిరుగుబాటు చేసి ఉండేవారు. కానీ ఆయన ఒక లెక్క ప్రకారం తాను కోరిన దానిని అవతరింపజేస్తాడు. నిశ్చయంగా ఆయన తన దాసులను బాగా ఎరిగినవాడు. ఆయన వారిని కనిపెట్టే ఉంటాడు. (28) ప్రజలు నిరాశకు గురి అయినప్పుడు ఆయనే వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు. తన కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేస్తాడు. ఆయనే సకల ప్రశంసలకూ అర్పుడైన సంరక్షకుడు. (29) ఈ భూమ్యకాశాల స్ఫూర్షీ, ఆ రెండు చోట్ల ఆయన వ్యాపింపజేసిన ఈ జీవరానులూ ఆయన సూచనలలోనివే. ఆయన తాను కోరినప్పుడు వాటిని సమీకరించగలడు. (30) మీపైకి ఏ ఆపదవచ్చినా మీరు మీ చేజేతులా చేసుకున్న దానివల్లనే వచ్చింది. ఆయన ఇట్టే మన్మించి వేస్తాడు. (31) మీరు భూమిలో మమ్మల్ని అశక్తల్ని చేయలేరు; అల్లాహుకు వ్యతిరేకంగా మీకు సహాయపడేవాడూ, మమ్మల్ని రక్షించేవాడూ ఎవ్వడూ లేదు.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًاٌ فَإِنْ يَشَاءُ
اللَّهُ يَحْتِمُ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ
وَيُحَقِّ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ إِنَّهُ عَلَيْهِ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿24﴾
وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنِ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿25﴾
وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَالْكُفَّارُ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿26﴾
وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدِيرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ
خَبِيرٌ بِصِيرَةٍ ﴿27﴾
وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿28﴾
وَمِنْ أَلْيَهِ خَلُقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَ
فِيهِمَا مِنْ دَآبَةٍ وَهُوَ عَلَى جَمِيعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ
قَدِيرٌ ﴿29﴾
وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبْتُ
أَيْدِيْكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كُثُرٍ ﴿30﴾
وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ
مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿31﴾

19 - 31 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకబి వాక్యాల్లో ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఒక్కటే అని, ప్రవక్తలందరూ తమ, తమ అనుచర సంఘాలను అల్లాహోనే ఆరాధించాలని నొక్కి చెప్పారనీ, విగ్రహాలను, మహోపురుషులను ఆరాధించకూడదని పొచ్చరించారనీ, ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) కూడా దాన్ని గురించే ప్రచారం చేశారని పేర్కొనుటం జరిగింది.

ఒకవేళ అవిశ్వాసుల ఆరాధ్యాలుగాని, మహోపురుషులుగానీ, వేరే ధర్మం కల్పించుకుంటే అది అల్లాహో వద్ద ఎంతమాత్రం పనికి వచ్చేది కాదు. తీర్చుదినం నాడు వీరు తమ కర్మలను చూసి, తమ దురవస్థపై తలలు బాధుకుంటారు. తీర్చుదినం నాడు సాఫల్యం కేవలం విశ్వసించి సత్కారాలు చేసినవారికి వరిస్తుంది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

19 : అంటే అల్లాహో తన దానులను ఎల్లప్పుడూ కారుణ్య దృష్టితోనే చూస్తాడు. ప్రతి వృక్షికీ ఏదో ఒక విధంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తూ ఉంటాడు. ఎవరినీ మరచిపోకుండా అందరిపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి ఉంచుతాడు. అందరూ ఆయన వద్ద నుండే ఆహారం పొందుతూ ఉన్నారు. (హూద్ : 6)ని చూడండి. ప్రతి ప్రాణి ఎక్కడ నివసిస్తుందో, ఎక్కడ మరణిస్తుందో అన్ని తెలిసినవాడు. ఇవన్నీ దివ్య గ్రంథంలో లిఖించబడి ఉన్నాయి. ఆయన తాను కోరిన వారికి పుష్టులంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు. తాను కోరిన వారికి పరిమితంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు. ఇతరులవ్వరూ ఆయన ఇచ్చింది తీసుకోలేరు, ఆయన ఆపి వేసింది ఇవ్వనూ లేరు. (తప్పిర్ ఇబ్రూకసీర్)

20 : పరలోకం కొరకు తన విశ్వాసం, సత్కారాల ద్వారా పుణ్యం, ప్రతిఫలం సంపాదించే కోరిక ఉన్నవారికి అల్లాహో మరీ ఆధికం చేసి అంటే ఒకబికి పడిరెట్లు నుండి ఏడుపండల రెట్లుచేసి ప్రసాదిస్తాడు. ఇహలోకం కోరుకునే వారికి కోరినంత దొరకదు. అల్లాహో కోరినంత దొరుకుతుంది. (అప్పానుల్ బయాన్)

24 : ముహమ్మద్ (స) అనత్యవాది అని, దైవప్రవక్త కాదని, అతనిపై ఏ దైవవాణి అవతరించలేదని అవిశ్వాసులు అభాండాలు వేసేవారు. ఈ వాక్యంలో వారి ధోరణిని ఖండించడం జరిగింది. ఖుర్జాన్ అవతరణ కొనసాగుతూ ఉంది. ఇస్లామీయ ఆదేశాలు అందించబడుతూ ఉన్నాయి. ఆయన అల్లాహో ప్రవక్త అని, ఖుర్జాన్ అల్లాహో గ్రంథం అని, అవిశ్వాసులు అనత్యవాదులని విశదపర్చబడింది. అల్లాహో అవిశ్వాసుల కుటులను కుతంత్రాలను పారనివ్వడు. అల్లాహో ఖుర్జాన్ ద్వారా సత్యసందేశ ప్రచార వేళలు పటిష్ఠపరుస్తాడు. అయితే అలాగే జరిగింది. ప్రవక్త (స) మరణించటానికి ముందు అరబ్ దేశమంతా అవిశ్వాసం నుండి పరిశుద్ధమైపోయింది. అన్ని వైపుల ఏకదైవారాధన పత్రాకం రెపరెపలాడింది. (త్రైసీర్ ద్రష్టాన్)

26 : అంటే వారి ప్రార్థనలను వింటాడు. ఇంకా వారి కోరికలను, కాంక్షలను పూర్తిచేస్తాడు. అయితే వాచికి సంబంధించిన నియమనిబంధనలను పాటించాలి. ఒక హద్దిసులో ఇలా ఉంది : “మీలో ఎవరి ఒంటే అయినా నీళ్ళు, పచ్చిక లభించని ఎడారిలో తప్పిపోయిందనుకోండి. అతని అన్నపూనియాలు కూడా ఆ ఒంటే మీదనే ఉన్నాయనుకోండి, అతను తన ఒంటే కోసం గాలించి నిరాశ చెందుతాడు. చివరికి జీవితంపై విరక్తి కలిగి ఒక చెట్టు క్రిందకు పోయి పడుకుంటాడు. సరిగ్గా ఆదే సమయంలో అతని ఒంటే వచ్చి నిలబడిందనుకోండి. ఇక అతడు ఆనందాతిశయంతో, “ఓ అల్లాహో! నీవు నా దానుడవు. నేను నీ ప్రభువును” అని అనేస్తాడు. (అంటే ఆ సంతోషంలో అతని మాటలు తడబడతాయి). అలాగే మీలో ఎవరయినా దారి తప్పి మళ్ళీ దారిలోకి వచ్చినప్పుడు మీ ప్రభువు అంతకన్నా అత్యధికంగా సంతోషిస్తాడు.” (తిర్యక్) (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నె.0.4932) (అప్పానుల్ బయాన్)

27 : ఒకవేళ అల్లాహో ప్రతి ఒక్కరికీ అవసరానికి మించిన ధన సంపదలు ప్రసాదిస్తే ఎవరూ ఎవరికి అణిగి

(32) సముద్రంలో నడిచే పర్వతాల్లాంటి ఓడలు ఆయన సూచనలలోనివే. (33) అల్లాహో తాను కోరినప్పుడు గాలిని స్తంభింపజేస్తాడు. అప్పుడు అవి సముద్రం వీపుపై నిలచి ఉన్నవి నిలచి ఉన్నట్లుగానే ఉండిపోతాయి. సహనమూ కృతజ్ఞతా గల ప్రతి వ్యక్తికి ఇందులో గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి.

(34) లేదా వాటిపై ప్రయాణం చేసే వారి అనేక పాపాలను క్షమిస్తానే, వారు చేసిన కొన్ని అకృత్యాల ఘలితంగానే వారిని ముంచివేయవచ్చు.

(35) అప్పుడు మా వాక్యాలను గురించి వివాదాలకు దిగే వారికి, తమకు ఆశ్రయం లభించే స్థలం ఏదీ లేదని తెలిసిపోతుంది. (36) మీకు ఇప్పుడినదంతా కేవలం కొన్ని రోజుల ప్రాపంచిక జీవితపు సామగ్రి మాత్రమే. కానీ అల్లాహో వద్ద ఉన్నది మేలైనది. శాశ్వతమైనది. అది విశ్వసించి తమ ప్రభువును నమ్ముకున్నవారికోసం, (37) (వారెలాంటివారంటే) పెద్ద పెద్ద పాపాలకూ, సిగ్గుమాలిన పనులకూ దూరంగా ఉంటారు. కోపం వచ్చినప్పుడు కూడా క్షమిస్తారు. (38) తమ ప్రభువు ఆజ్ఞను పాలిస్తారు. నమాజ్నను స్థాపిస్తారు. తమ వ్యవహరాలను పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా నడుపుకుంటారు. మేము వారికి ఇచ్చిన ఉపాధి నుండి భర్యుచేస్తారు. (39) తమపై దౌర్జన్యం జరిగినప్పుడు దానిని ప్రతిఫుటిస్తారు.

ఉండరు. ప్రతి వ్యక్తి కలోలాలకు, ఉపద్రవాలకుపాల్పడి ఒకర్ని ఒకరు అధిగమించటానికి ప్రయత్నిస్తారు. (అప్పానుల్ బయాన్)

30 : ఇహలోకంలో మానవుడు చేసిన పాపకార్యాల వల్లే అతనికి ఆపదలు, కష్టాలు వస్తాయి. అయితే కరుణామయుడైన అల్లాహో చాలా పాపాలను, అపరాధాలను క్షమించివేస్తాడు. ఒకవేళ అల్లాహో ప్రతి పాపానికి మానవుడై నిలదీసి లెక్క తీసుకుంటే భూమిపై మానవ జీవితం దుర్ఘరమైపోతుంది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “విశ్వాసులకు వచ్చిన కష్టాలు, నష్టాలు, దుఃఖాల వల్ల (బదులుగా) వారి పాపాలు, పొరపాట్లు క్షమించబడతాయి. చివరకు ముఖ్య గుచ్ఛుకున్నా అది పాపపరిహారంగా అవుతుంది.” (సహీద్ బుఫార్ - ను.నెం.5211) (తఫీర్ ఇబ్రూకసీర్)

وَمِنْ أَيْتَهُ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿32﴾
إِنَّ يَسَاً يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلُنَّ رَوَاكِدَ عَلَى
ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿33﴾

أَوْ يُوْبِقُهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كُثُرٍ : ﴿34﴾
وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِيْ أَيْتَنَا مَا لَهُمْ
مِنْ حَيْصٍ ﴿35﴾

فَمَا أُوتِيَشُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَآبَقُ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى
رَزْهِهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿36﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ
وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿37﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَزْهِهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَهُمَا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿38﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمْ الْبُغْنُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿39﴾

(40) చెడుకు ప్రతిక్రియ అదేరకమైన చెడు. కాని ఎవడైనా క్షమించి, రాజీపడితే దానికి ప్రతిఫలం ఇవ్వటం అల్లాహ్ బాధ్యత. అల్లాహ్ దుర్భాగ్యులంటే ఇష్టపడడు. (41) తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడు ఎవరైనా ప్రతీకారం చేస్తే, వారిని నిందించడానికి వీలులేదు. (42) అసలు నిందార్పులు ఇతరులకు అన్యాయం చేసేవారే, భూమిపై అన్యాయంగా దొర్చన్యాలు చేసేవారే. అటువంటి వారికి వ్యధాపూరితమైన శిక్ష పడుతుంది. (43) అయితే ఎవరైనా సహనంతో వ్యవహరిస్తే, క్షమించివేస్తే, అది పెద్ద సాహసంతో, దృఢ సంకల్పంతో కూడుకున్న పని. (44) అల్లాహ్ యే మార్గం తప్పించిన వాడిని ఆదుకునే వాడు అల్లాహ్ తప్ప మరప్పుడూ లేదు. ఈ దుర్భాగ్యులు శిక్షను చూసినప్పుడు, వెనక్కి వెళ్లిపోవటానికి మార్గమేదైనా ఉండా? అని అడగటాన్ని నీవు చూస్తావు. (45) వారిని నరకం ముందుకు తీసుకువచ్చినప్పుడు వారు అవమాన భారంతో క్రుంగిపోవటాన్ని, దానిని దొంగచూపులతో చూడటాన్ని నీవు గమనిస్తావు. అప్పుడు విశ్వాసులు ఇలా అంటారు, “ప్రతయదినం నాడు తననూ, తన సంబంధికులనూ నష్టానికి గురిచేసేవాడే అసలు నష్టపోయేవాడు. జాగ్రత్త! దుర్భాగ్యులు శాశ్వతమైన యాతనకు గురిఅవుతారు. (46) అల్లాహ్కు వృత్తిరేకంగా వారి సహాయానికి వచ్చే సహాయకులు గానీ, సంరక్షకులుగానీ ఎవ్వరూ ఉండరు. అల్లాహ్ అపమార్గం పట్టించిన వాడికి దాని నుండి బయటుపడే మార్గమేదీ ఉండరు. (47) అల్లాహ్ తరపు నుండి తొలగింపబడే అవకాశం ఏమాత్రం లేనటువంటి ఆ రోజు రాకమునుపే, మీరు మీ ప్రభువు ఆజ్ఞను శిరసావహించండి. ఆ రోజున మీకు ఎక్కుడా ఆక్రయం లభించదు. మీ స్థితిని మార్పటానికి ప్రయత్నం చేసేవాడూ ఎవడూ ఉండడు.

وَجَزُوا سَيِّئَةً سَيِّئَةً مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَاجْرَهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنِ انتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ
مِّنْ سَيِّئَلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّيِّئُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ
وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحِقْطِ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنِ صَدَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ
لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٌّ مِّنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَهُمَا رَاوِا الْعَذَابَ يَقُولُونَ
هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِّنْ سَيِّئَلٍ ﴿٤٤﴾

وَتَرَاهُمْ يُعَرْضُونَ عَلَيْهَا خَسِعِينَ مِنَ الدُّلُّ
يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخَسِيرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ
وَآهَلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ أُولَيَاءِ
يَنْصُرُوهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ سَيِّئَلٍ ﴿٤٦﴾

إِسْتَجِيْبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ لَا
مَرَدَ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِّنْ مَلْجَأٍ يَوْمَ مِيزَنٍ
وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾

(48) ఇప్పుడు ఒకవేళ వారు ముఖం త్రిప్పుకుంటే, ప్రపక్క! మేము నిన్ను వారిపై కాపులాదారుగా నియమించి పంపలేదుకదా! కేవలం సందేశాన్ని అందజేసే బాధ్యత మాత్రమే నీపై ఉన్నది. మానవుడి స్థితి ఎటువంటిదంటే, మేము అతనికి మా కారుణ్యాన్ని రుచి చూపించినప్పుడు, దానికి అతడు ఆనందంతో పొంగిపోతాడు. ఒకవేళ అతని స్వయంకృతాల మూలంగా ఏదైనా అపద అతడిపైకి వచ్చిపడితే, అతడు కరుడుకట్టిన కృతఫుస్తుడైపోతాడు.

(49) భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి అల్లాహు ప్రభువు; ఆయన తాను కోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు; తాను కోరిన వారికి కూతుర్బనూ, తాను కోరిన వారికి కొడుకులనూ ఇస్తాడు. (50) తాను కోరిన వారికి కొడుకులనూ, కూతుర్బనూ కలిపి ఇస్తాడు. తాను కోరిన వారికి అసలు సంతానమే ఇప్పుడు. ఆయనకు అంతా తెలుసు. ఆయనకు అన్నిటి పైనా అధికారం ఉంది. (51) అల్లాహుతో ముఖాముఖి మాట్లాడే అంత స్థానం మానవునిది కాదు. ఆయన మాట్లాడటం అనేది వహీ ద్వారానైనా జరుగుతుంది. లేదా తెర వెనుక నుండి అయినా జరుగుతుంది. లేదా ఆయన సందేశపూర్ణాణి ఎవరినైనా పంపతాడు; అతను ఆయన ఆజ్ఞానుసారం ఆయన కోరిన దానిని వహీ చేస్తాడు. ఆయన ఉన్నతుడూ, వివేకవంతుడూను. (52) ఇదేవిధంగా (ఓ ముహమ్మద్!) మేము మా ఆజ్ఞ ద్వారా ఒక ఆత్మను నీ వైపునకు వహీ చేశాము. అంతకు ముందు గ్రంథం అంటే ఏమిటో, విశ్వాసం అంటే ఏమిటో నీవు అసలు ఎరుగవు. కానీ మేము ఆ ఆత్మను ఒక జ్యోతిగా చేసి దాని ద్వారా మా దాసులలో మేము కోరిన వారికి మార్గం చూపుతాము. నిశ్చయంగా నీవు రుజుమార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا
إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ وَإِنَّا إِذَا أَذْقَنَا الْإِنْسَانَ
مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَّ بِهَا وَإِنْ تُصْبِهُمْ سَيِّئَةً مِّمَّا
قَدَّمَتُ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿48﴾

إِلَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا
يَشَاءُ يَهْبِطُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَّا وَيَهْبِطُ لِمَنْ يَشَاءُ
الَّذِي كَوَرَ ﴿49﴾

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرًا وَإِنَّا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ
عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿50﴾

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ
وَرَآءِي حِجَابٍ أَوْ يُرِسِّلَ رَسُولًا فَيُوحِي بِإِذْنِه
مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿51﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوْحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا
كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَبُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ
جَعَلْنَاهُ نُورًا مَّهْدِيًّا بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادَنَا
وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿52﴾

(53) భూమ్యకాశాలలో ఉన్న ప్రతి దానికి యజమాని అయిన అల్లాహ్ మార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు. జాగ్రత్త! వ్యవహారాలన్నీ అల్లాహ్ వైపునకే మరలుతాయి.

صَرَاطٌ إِلَّهُ الْبَيْنُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ طَاهَرٌ إِلَّا إِلَيْهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ۝
53

١٠
٦

32 - 53 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ సూరా హిజర్త్ కు (వలసపోవటానికి) కొన్ని రోజుల ముందు అవతరించింది. అవి శ్యాసులు ముస్లిముల పట్ల ఎంతగా హింసాదోర్జన్యాలకు పాల్వడ్డారంటే ముస్లిములు భరించలేక వలసపోవటానికి సిద్ధపడ్డారు. ఈ సూరాలో అల్లాహ్ ముస్లిముల సద్గుణాలను గురించి పేర్కొన్నాడు. అంటే ఏరు పాపకార్యాలకు, అల్లీల, సీచకార్యాలకు దూరంగా ఉంటారు. కోపంలో కూడ క్షమించే గుణం కలిగి ఉంటారు. ఇంకా నమాజును క్రమం తప్పకుండా పాటిస్తారు. జకాత్ చెల్లిస్తారు. బకమత్యంగా ఉంటారు. తమ ప్రాపంచిక వ్యవహారాలను సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కరిస్తారు. ఈ సద్గుణాలన్నీ కలిగివున్న ముస్లిములను సాఫల్యం, విజయం వరిస్తాయి.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

32 : అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలు, జ్ఞానం, వికేకానికి సంబంధించిన ఎన్నో నిదర్శనాలు మనకు కనబడుతూనే ఉంటాయి. సముద్రంలో ప్రయాణించే కొండల్లాంటి నొకలనే చూడండి! ఇవి అల్లాహ్ శక్తివల్లే ఒక నగరం నుండి మరో నగరానికి ప్రయాణం చేస్తాయి. అల్లాహ్ తలచుకుంటే గాలిని ఆపి ఆవి ప్రయాణించకుండా చేయగలడు. లేదా తుఫానుల ద్వారా నొకల్లో ఉన్న వారందరినీ ముంచివేయగలడు. కానీ అల్లాహ్ తన దాసుల అనేక పాపాలను క్షమించివేస్తాడు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ ఉనికిని, ఆయనే కరుణామయుడని, శక్తివంతుడని, వివేకవంతుడని నిరూపిస్తాయి. ఇవన్నీ వాస్తవ నిదర్శనాలు. ఏటి ద్వారా అల్లాహ్ విధేయతా మార్గంలో కష్టనష్టాలను భరించేవారు. ఆయన అనుగ్రహాలనుపొంది వాటిద్వారా, ఆచరణద్వారా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. (త్రైసీరుప్రహృన్)

36 : జీవిత సామగ్రి అంటే ఏమాత్రం విలువలేనివి. అవి ఖారూన్ నిధులైనాసరే. వాటిని చూసి మోసానికి గురికాకూడు. ఇవన్నీ తాత్కాలికమైనవి, నశించేవి, సత్యార్థాల ప్రతిఫలం అల్లాహ్ వద్ద లభిస్తుంది. ఆ ప్రతిఫలం ప్రాపంచిక సామగ్రి కంటే ఎన్నో రెట్లు ఉన్నతమైనది. శాశ్వతమైనది. అది తరిగిపోనిది, కరిగిపోనిది. అంటే పరలోకం కంటే ఇహలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యతను ఇవ్వకండి. అలా చేస్తే విచారించవలసి వస్తుంది. (అప్పానుల్ బయాన్)

37 : అంటే ప్రజలను క్షమించటం, వారి లోపాలను మరుగుపరచటం వారి సహజ స్వభావం. హాదీసుల్లో ప్రవక్త (స) గురించి ఇలా ఉంది : “ప్రవక్త (స) తన వ్యక్తిగత వ్యవహారంలో ఏనాడూ ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు. అల్లాహ్ నిషిద్ధాలను ఉల్లంఘిస్తే మాత్రం సహించలేకపోయేవారు.” (ముబ్కార్ పిమాయల్ - హ.నె. 300) (అప్పానుల్ బయాన్)

38 : అంటే అల్లాహ్ ఆదేశాలను పాలిస్తారు. ప్రవక్త (స)ను అనుసరిస్తారు. ధర్మబద్ధమైనటువంటి వాటిని అనుసరిస్తారు. నిషిద్ధాలకు దూరంగా ఉంటారు. నమాజులను క్రమం తప్పకుండా పాటిస్తారు. ముఖ్య కార్యాల్లో పరస్పరం సంప్రదిస్తారు. అల్లాహ్ స్వయంగా తన ప్రవక్తను ఈవిధంగా ఆదేశిస్తున్నాడు. (ఆలి ఇమ్రాన్ : 159). సమస్య వీడైనా సరే, ప్రవక్త (స) తన సహచరులను సంప్రదించేవారు. సహచరులు ఆయన పట్ల సంతోషంగా ఉండేవారు. (తప్పిర్ ఇబ్రాక్మిర్)

40 : పై వాక్యంలో విశ్వాసుల, స్వర్గవాసుల పదవ సద్గుణాన్ని వివరించటం జరిగింది. అదేమిటంటే వారు అన్యాయం విషయంలో రాజీపడరు. వీరు దుర్మార్గద్వి వాడి దుర్మార్గానికి తగిన విధంగానే శిక్షిస్తారు. హద్దులను అతిక్రమించరు. ఎందుకంటే క్షమించివేయటం, ఇతరుల లోపాలను మరుగుపరచటం అంటే అల్లాహుకు ఎంతో ఇష్టం. ఇలాంటి వారికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. తనపై దుర్మార్గం, అత్యాచారం జరిగిన వ్యక్తి ప్రతీకారం తీర్చుకుంటే ఆతిష్టి విచారించటం జరుగదు. ఇతరులను హింసా దౌర్జన్యాలకు గురిచేసేవారిని, అన్యాయంగా భూమిపై ఉపద్రవాలను, అల్లకల్లోలాలను సృష్టించేవారిని విచారించటం జరుగుతుంది. అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది, క్షమాపణ కోరితే వారిని క్షమించటం జరుగుతుంది. కానిపక్షంలో వారిని ఉభయ లోకాల్మోను శిక్షించటం జరుగుతుంది. (తైసిరురుప్పోన్)

45 : అంటే భూలోకంలో ఈ అవిశ్వాసులు మమ్మల్ని అమాయకులుగా, పిచ్చివాళ్ళుగా భావిస్తున్నారు. అయితే మేము మాత్రం భూలోకం కంటే పరలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నాము. ప్రాపంచిక లాభసప్తాలకు మా దృష్టిలో ఎటువంటి ప్రాముఖ్యతా లేదు. నష్టాల్లో ఎవరు పడి ఉన్నారో ఈనాడు వాస్తవం తెలిసిపోయింది. తాత్కాలిక నష్టాలను ఇహలోకంలో భరించినవారు ఈనాడు శాశ్వత స్వర్గసుభాలను పొందుతున్నారు. ఇహలోకాన్ని అంతా ఇదే అని భావించేవాళ్ళు ఈనాడు విముక్తి పొందలేని నరకంలో పడి ఉన్నారు. (అప్సనుల్ బయాన్)

48 : ఒకవేళ వీరు మీరు అందజేసే ఏకత్వ సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తుంటే తిరస్కరించనివ్వండి. మీరు వారికి బాధ్యలుగా చేసి పంపబడలేదు. మీ బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయడమే. దాన్ని మీరు నిర్వర్తిస్తున్నారు. వారి అవిశ్వాసాన్ని గురించి, సాటి కల్పించటాన్ని గురించి విచారించకండి. వారి వ్యవహారాన్ని మాకు వదిలిపెట్టండి.

వాక్యం రెండవ భాగంలో అవిశ్వాసుల గురించి, బలహీన విశ్వాసుల గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. అల్లాహు వారికి తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదించినప్పుడు సంతోషం పట్టలేక అదుపు తప్పుతారు. కృతజ్ఞత తెలుపటం మరచిపోతారు. ఒకవేళ మానవుని పాపాల కారణంగా ఏదైనా ఆపద సంభవిస్తే అల్లాహు ఉపకారాన్ని, ఆయన అనుగ్రహాన్ని మరచిపోతారు. ఒక్క ఆ ఆపదనే గుర్తు చేసుకుంటూ కృతఫ్ఫూతకు పొల్పడతాడు. ఈ అవిశ్వాసికి విశ్వాస భాగ్యం కలిగితే ఆతని పరిస్థితి మారిపోతుంది. మానసికంగా పరిశుద్ధత పొందుతాడు. అల్లాహు అనుగ్రహాలను పొందితే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాడు. కష్టాలు, ఆపదలు వస్తే సహానం పాటిస్తాడు. (తైసిరురుప్పోన్)

51 : ఈ వాక్యంలో దైవవాణిని మూడు విధాలుగా పేర్కొనటం జరిగింది : 1. వృదయాన్ని ప్రేరేపించటం, కలలో చూపించుట. 2. తెరవెనుక నుండి మాటల్లాడుట, మూసాతో మాటల్లాడినట్లు. 3. దైవదూత ద్వారా దైవవాణి పంపుట, జిబియాల్ అందించినట్లు. (అప్సనుల్ బయాన్)

52 : ఇక్కడ 'రూహో' అంటే ఖుర్రాన్. అంటే ఏ విధంగా మీకంటే ముందు ప్రవక్తలపై దైవవాణిని అవతరింపజేశామో అదేవిధంగా మేము మీపై కూడా ఖుర్రాన్నను అవతరింపజేశాము. ఎందుకంటే ఖుర్రాన్ వల్ల వృదయాలకు జీవితం లభిస్తుంది. (అప్సనుల్ బయాన్)

53 : పరీయత్ విధానమే సరైనది. దీనిని స్వయంగా అల్లాహుయే సంకలనం చేశాడు. ఆయనే విశ్వాసికి రారాజు, సర్వాధికారీను. ఆయన ఆదేశాన్ని ఎవరూ రద్దు చేయలేరు. కర్మలన్నీ ఆయన వైపునకే మరలిపోతాయి. ఆయనే అందరి విషయాల పట్ల తీర్చు చెబుతాడు, ఆయనే సర్వోన్నతుడు, గొప్పవాడును. (తప్పీర్ ఇబ్న్ కసీర్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశేలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

43. అజ్జ జాఖీరుఫ్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 89 వాక్యాలు, 7 రుక్కాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరాలో అరబ్బుల మరియు ఖురైష్ల అజ్జానకాలపు మూడునమ్మకాలను తీవ్రంగా విమర్శించడం జరిగింది. స్వప్తంగా వాటిని పరికించి, వాటి వాస్తవాల్ని విశదపర్చడం జరిగింది. బుధీజ్జానాలు గల ప్రతి వ్యక్తి వీటిని గురించి ఆలోచించేటట్లు, ప్రేరేపించబడింది. మీరు మీ అక్కాత్మాల వల్ల ఈ గ్రంథ అవతరణను ఆపివేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని ఏనాడూ అల్లాహ్ వీరివల్ల వారి వల్ల ప్రవక్తలను పంపడం, గ్రంథాలను అవతరింపజేయడం ఆపలేదు. అల్లాహ్ మార్గంలో అడ్డగించేవారిని అల్లాహ్ నాశనం చేసివేశాడు. ఇప్పుడు అదే జరుగుతుంది. ప్రవక్త (స) బద్ధ శత్రువులకు ప్రవక్త (స) ఉన్న లేకున్న మేము వారిని వదిలేది లేదని హెచ్చరించటం జరిగింది. ఆ తరువాత వారు అవలంబిస్తున్న ధర్మాన్ని గురించి దాని మూలస్తంభాలను గురించి విశదపర్చటం జరిగింది. వీటి అన్నిటినీ స్పష్టించింది అల్లాహ్ యే అని నమ్మతారు. తాము అనుభవిస్తున్న అనుగ్రహాలన్ని అల్లాహ్ వేనని కూడా ఒప్పుకుంటారు. అయినప్పటికీ ఇతరులను అల్లాహ్ కు సాటి కల్పిస్తున్నారు. దాన్నే మొండిగా అనుసరిస్తాహోతున్నారు. దాసులను అల్లాహ్ సంతానంగా, అంతేకాక కుమార్తెలుగా పరిగణిస్తున్నారు. తమ స్వవిషయానికి వస్తే కుమార్తెలను అసహ్యాంచుకుంటారు. వీరు దైవదూతులను ఆరాధిస్తున్నారు. ఇంకా వారిని మొరపెట్టుకుంటున్నారు. అసలు దైవదూతులు స్త్రీలని వారికి ఎలా తెలిసింది? అల్లాహ్ కోరినందువల్లే మేము ఇదంతా చేయగలుగుతున్నామని వాడిస్తున్నారు. అలాగైతే విగ్రహాధన, దొంగతనం, వ్యఖ్యాతాలు, దోషించే, హత్యలు అన్ని జరుగుతున్నాయి. ఇవన్నీ అల్లాహ్ కోరినందువల్లే జరుగుతున్నాయా?

ఈవిధంగా అవిశ్వాసుల మూడునమ్మకాల్ని మూడువిశ్వాసాల్ని వెలికితీసి, విమర్శించి సరైన ఆధారాలతో వాటిని రద్దు చేయడం జరిగింది.

43. అజ్జ జాఖీరుఫ్

ఆయతులు : 89

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశేలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) హ. మీమ్. (2) స్వప్తమైన ఈ గ్రంథం సాక్షిగా!
- (3) మీరు అర్థం చేసుకోవాలని మేము దీనిని అరిపీల్లో ఖుర్జాన్గా చేశాము. (4) వాస్తవానికి ఇది మా వద్ద ఉన్న మూలగ్రంథంలో లిఖించబడి ఉన్నది. మహోన్వతమైన స్థానం గల వివేకంతో నిండిన గ్రంథం ఇది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿1﴾ وَالْكِتَابُ لِلْبَيِّنَاتِ 7 ﴿2﴾ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿3﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝ ﴿4﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا الْعَلِيُّ حَكِيمٌ ۝

حَمْ ۝ ﴿1﴾ وَالْكِتَابُ لِلْبَيِّنَاتِ 7 ﴿2﴾ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿3﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝ ﴿4﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا الْعَلِيُّ حَكِيمٌ ۝

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا الْعَلِيُّ حَكِيمٌ ۝

- (5) ఇప్పుడు మేము మీతో విసిగిపోయి కేవలం మీరు హద్దులు మీరి పోయారనే కారణంగా ఈ హితబోధను మీ వద్దకు పంపటం మానెయ్యాలా?
- (6) పూర్వం గతించిన జాతుల వద్దకు కూడ మేము ఎంతోమంది ప్రవక్తలను పంపాము.
- (7) దైవప్రవక్త ఎవరైనా వారి వద్దకు రావటం, వారు అతనిని ఎగతాళి చేయకుండా ఉండటం అనేది ఎన్నడూ జరగలేదు. (8) కనుక వీరికంటే ఎన్నోరెట్లు ఎక్కువ శక్తిమంతులైన వారిని మేము నాశనం చేశాము. పూర్వీకుల దృష్టింతాలు కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయి. (9) ఒకవేళ నీవు వారిని, భూమినీ, ఆకాశాలనూ ఎవడు సృష్టించాడు? అని అడిగితే, స్వయంగా వారే, వాటిని ఆ మహాబలవంతుడే, ఆ మహాజ్ఞానియే సృష్టించాడు అని అంటారు.
- (10) ఆయనే మీ కొరకు ఈ భూమిని పాన్పుగా చేశాడు. అందులో మీకై మార్గాలను ఏర్పరచాడు. మీరు గమ్యస్థానానికి చేరే మార్గం పొందాలని;
- (11) ఒక ప్రత్యేక పరిమాణంలో ఆకాశం నుండి నీటిని దించి దాని ద్వారా మృతభూమికి జీవం పోసినవాడు కూడా ఆయనే కదా! ఇదేవిధంగా ఒకనాడు మీరు నేల నుండి బయటకు తీయబడుతారు. (12) ఆయనే సృష్టితాలన్నింటికి జతలను సృష్టించాడు. మీ కొరకు పడవలనూ, పశువులనూ వాహనాలుగా చేసినవాడు ఆయనే కదా! (13) మీరు వాటి వీపులపై ఎక్కుటానికి; మీరు వాటి మీద కూర్చున్నప్పుడు మీ ప్రభువు ఉపకారాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకొని ఇలా అనండి, ‘వాటిని మాకు పశపరచినవాడు పరిశుద్ధుడు, లేకపోతే వాటిని పశపరచుకునే శక్తి మాకు లేదు. 14. నిశ్శయంగా మేము మా ప్రభువు వైపునకు మరలిపోవలసి ఉన్నది.

أَفَنَضَرْبُ عَنْكُمُ الِّذِي كَرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ
قَوْمًا مُّسَرِّفِينَ ﴿5﴾

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ﴿6﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهِزُءُونَ ﴿7﴾

فَآهَلَكُنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَاضِيَ مَثُلُ
الْأَوَّلِينَ ﴿8﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
لَيَقُولُنَّ خَلَقْهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿9﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهَدًا وَجَعَلَ لَكُمْ
فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿10﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاً بِقَدَرٍ فَإِنْ شَرَنَا
إِبْهَابَلْدَةَ مَيْتَاً كَذَلِكَ تُخْرِجُونَ ﴿11﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ لُكَّها وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿12﴾

لِتَسْتَوِا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذَنُّ كُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ
إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَنَ الَّذِي
سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿13﴾

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿14﴾

- (15) ఇదంతా తెలిసి కూడా వారు, అయిన దాసులలో కొందరిని ఆయనలో భాగంగా చేసివేశారు. మానవుడు పరమ కృతఫున్నదు అనేది వాస్తవం. (16) అల్లాహో తన సృష్టిలో నుండి తన కొరకు కూతుళ్ళను ఎన్నుకొని, మీ కొరకు కొడుకులను వదలివేశాడా? (17) అసలు పరిస్థితి ఏమిటంటే, వారు కరుణామయుడైన దేవునికి అంటగట్టే సంతానమే వారిలోని ఒకడికి కలిగిందనే శుభవార్త అందజేస్తే, అతడి ముఖం నల్లబడిపోతుంది, అతడు దుఃఖంలో మునిగిపోతాడు. (18) నగల మధ్య పెంచబడే సంతానం, వాడ ప్రతివాదాలలో తన అభిప్రాయాన్ని పూర్తిగా వివరించలేని (ఆడ) సంతానం అల్లాహో భాగానికి చెందిందా?
- (19) దయామయుడైన దేవుని ప్రత్యేక దాసులైన దైవదూతులను వారు ప్రీతిలుగా నిర్ణయించారు. ఏమిటి, వారిని పుట్టించబడినప్పుడు వీళ్ళగాని అక్కడు న్యారా? వారి సాక్ష్యం రాయబడుతుంది. వారు దానికి సమాధానం చెప్పకోవలసి ఉంటుంది.
- (20) “దయామయుడైన దేవుడు కోరి ఉన్నట్లయితే, మేము వారిని ఎన్నటికీ పూజించి ఉండేవారం కాదు అని వారు అంటారు. వారు ఈ వ్యవహోరం యొక్క వాస్తవాన్ని ఏమాత్రం ఎరుగరు. కేవలం ఊహగానాలు చేస్తున్నారు.
- (21) మేము దీనికి పూర్వం, వారికి ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నామా, దాని ప్రమాణం వారి పద్ధతి ఉండటానికి?
- (22) లేదు, కాని వారు ఏమంటారంటే, “మేము మా తాతముత్తాతులు ఒక మార్గంలో నడుస్తూ ఉండగా చూశాము, మేము వారి అడుగుజాడలలోనే నడుస్తున్నాము.”

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادَةٍ جُزًّا إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿15﴾ ١٥
٧

أَمْ اتَّخَذَ هِمَا يَخْلُقُ بَنِيتٍ وَآصْفَكْمُ
إِلَيْنَاهُنَّ ﴿16﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا صَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿17﴾

أَوْ مَنْ يُنَشِّئُ فِي الْحَلْيَةِ وَهُوَ فِي الْحَصَامِ غَيْرُ
مُبِينٍ ﴿18﴾

وَجَعَلُوا الْمَلِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عَبْدُ الرَّحْمَنِ
إِنَّا ثُمَّ أَشَهَدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ
شَهَادَتُهُمْ وَيُسَلَّوْنَ ﴿19﴾

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبْدُ نَحْنُ مَا لَهُمْ
بِذلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَكْحُرُ صُونَ ﴿20﴾

أَمْ أَتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ
مُسْتَمِسُكُونَ ﴿21﴾

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا أَبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى
أُثْرِهِمْ مُّهْتَدُونَ ﴿22﴾

(23) ఇదేవిధంగా నీకు పూర్వం మేము హెచ్చరించేవాణి ఏ పట్టణానికి పంపినా, అక్కడి సంపన్ములు ఇలానే అన్నారు, “మేము మా పూర్వీకులు ఒక మార్గంలో నడుస్తూ ఉండగా చూశాము, మేము వారి అడుగుజడలనే అనుసరిస్తున్నాము.”

(24) ప్రతి ప్రవక్తా వారిని ఇలా అడిగాడు, “మీ పూర్వీకులు నడుస్తూ ఉండగా మీరు చూసిన మార్గం కంటే సరియైన, ఉత్తమమైన మార్గాన్ని నేను మీకు చూపినపుటికీ మీరు ఆ పూర్వమార్గంలోనే నడుస్తారా? వారు దైవప్రవక్తలందరికి ఇలానే సమాధానం ఇచ్చారు, “నీవు ఏ ధర్మం వైపునకు పిలవటానికి పంపబడ్డావో, మేము ఆ ధర్మాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము.” (25) చివరకు మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. చూడండి, సత్యతిరస్కారుల గతి ఏమయిందో!

وَكَذِلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ
نَّدِيٍّ إِلَّا قَالَ مُتَرْفُوهَا «إِنَّا وَجَدْنَا أَبَاءَنَا عَلَى
أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى أُثْرِهِمْ مُّقْتَدُونَ»
﴿23﴾

قَلَ أَوْلَوْ جِئْتُكُمْ بِآهَدِي إِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
أَبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا إِمَّا أَرْسَلْتُمْ بِهِ
كُفِرُونَ
﴿24﴾

فَانْتَقِمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ
﴿25﴾

2
10
8

1 - 25 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఖుర్జున్ ద్వారా అల్లాహ్ మానవాళికి మహోపకారం చేశాడని, ఈవిధంగా వారిపై తన అనుగ్రహ భాగ్యాన్ని పూర్తి చేశాడనీ, ఒకవేళ ఈ ప్రజలు ఆయనను తిరస్కరిస్తూ వెనుకటి జాతుల్లు ప్రవర్తిస్తే వారిని సంహరించినట్లు వీరిని సంహరించటం జరుగుతుందని, వారు వీరికంటే అన్ని విధాలా బలవంతులని హెచ్చరించటం జరిగింది.

మక్కు అవిశ్వాసులు, విగ్రహాధకులు అల్లాహ్ యే భూమ్యాకాశాలకు సృష్టికర్త అని నమ్మేవారు. దీన్ని విశ్వసించిన తర్వాత అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను అంటగట్టటం ఎంతమాత్రం తగదు. మనం ఆకాశం వైపు చూసినా, భూమి వైపు చూసినా ఏకదైవారాధనే కానవస్తుంది. ఇక్కడ రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువమంది దేవుళ్ళకు తావేలేదు. అయితే అరబ్బులు తమ తాతముత్తాతలను అనుసరిస్తూ దైవదూతలను భాగస్వాములుగా భావించేవారు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

3 : అరబీ భాష ప్రపంచంలోని గొప్ప భాషల్లో ఒకటి. అందరికంటే ముందు అరబ్బులనే ఉద్దేశించటం జరిగింది. వారి భాషలోనే ఖుర్జున్ అవతరింపజేయటం జరిగింది. వారు సులభంగా అర్థం చేసుకోవటానికి. (అప్పానుల్ బయాన్)

4 : అంటే లౌహా మహాపూజ్ (సురక్షిత ఘలకం)లో భద్రంగా మా వద్ద ఉన్నది. ఖుర్జున్ గొప్ప ఉన్నతమైన దైవగ్రంథం. ఇందులో గొప్ప గొప్ప విషయాలు, రహస్యాలు ఉన్నాయి. ఇందులో అసత్యం రవ్వంత కూడా లేదు. ఆకాశవాసుల దృష్టిలో ఈ గ్రంథం చాలా గొరవం గలది. భూవాసులు కూడా దీన్ని గొరవించాలి. ఈ గొప్ప అనుగ్రహాన్ని పొంది సంతోషించాలి. (తప్పీర్ ఇబ్రూక్సీర్)

5 : ఇందులో రెండు విషయాలున్నాయి. 1. మీరు తలబిరుసుతనంగా ప్రవర్తిస్తున్నందుకు, అవిధేయత

(26) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రికీ, తన జాతి వారికి ఇలా చెప్పిన ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో, మీరు పూజిస్తున్న వాటితో నాకు ఏ సంబంధమూ లేదు. (27) నా సంబంధం కేవలం నన్ను సృష్టించినవానితోనే ఉన్నది. ఆయనే నాకు మార్గం చూపుతాడు. (28) ఇబ్రాహీమ్ ఈ వచనాన్నే తన తరువాత తన సంతానం కోసం విడిచివెళ్ళాడు, వారు దాని వైపునకు మరలేందుకు. (29) ప్రైగా, నేను వారికి, వారి పూర్వీకులకూ ప్రాపంచిక జీవన సామగ్రిని ఇస్తానే వచ్చాను. చివరకు వారి వద్దకు సత్యం వచ్చింది, సృష్టంగా వివరించి చెప్పే దైవప్రవక్త కూడ వచ్చేశాడు.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمَهُ إِنَّنِي بَرَآءٌ مِّنْ
تَعْبُدُونَ ﴿26﴾
إِلَّا إِنِّي فَطَرْنِي فِي أَنَّهُ سَيَهْدِيْنِ ﴿27﴾
وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿28﴾
بَلْ مَتَّعْتُ هُوَ لَاءُ وَآبَاءُهُمْ حَتَّى جَاءَهُمْ الْحُكْمُ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿29﴾

చూపుతున్నందుకు మేము మిమ్మల్ని విడిచిపెట్టేస్తామని, మిమ్మల్ని దండించమని, శిక్షించకుండా ఉంటామని మీరు ఎలా భావించారు? 2. ఈ అనుచర సంఘంలోని పూర్వీకులు ఈ ఖుర్రాన్నను తిరస్కరించినందుకు దీన్ని ఎత్తివేసి ఉంటే ఈ ప్రపంచాన్నే సర్వనాశనం చేసి ఉండేవాళ్ళం. కాని అలా చేయలేదు. ఎందుకంటే అల్లాహు విశాలమైన కారుళ్ళం గలవాడు. ఖుర్రాన్ అనేక సంవత్సరాల వరకు అవతరించబడుతూ ఉంది. వారిని ఉపదేశించటం కూడా జరిగింది. బుద్ధిగలవారు సన్మారంలోకి తిరిగి వస్తారనీ, పాపుల పట్ల తమ బాధ్యత తీరిపోతుందని. (తప్పీర్ ఇబ్రైక్సీర్)

12 : అంటే మానవులనూ, జంతువులనూ, వృక్షాలనూ, జతలుగా సృష్టించాడు. అంతేకాక రాత్రి-పగలు, ఆరోగ్యం-అనారోగ్యం, న్యాయం - అన్యాయం, ధర్మం-అధర్మం, మంచి-చెదు, విశ్వాసం-అవిశ్వాసం, మృదుత్వం-కారిస్యం మొదలగునవి. అయితే అన్నింటినీ సృష్టించినవాడు అల్లాహుయే. (అహ్మాన్ ఇయాన్)

15 : అంటే దైవదూతలు, అవిశ్వాసులు వీరిని అల్లాహు కుమార్తెలుగా భావించి వీరిని ఆరాధించేవారు. సృష్టితాలను అల్లాహు భాగస్వాములుగా భావించేవారు. అయితే అల్లాహు వీటన్నిటీకి అతీతుడు. ఇతరుల పేర నైవేద్యాలు, మొక్కబడులు చెల్లించేవారు. దీన్ని గురించి అల్ అన్ అమ్ : 136లో కూడా ప్రస్తావించబడింది. (అహ్మాన్ ఇబ్రైక్సీర్)

18 : ట్రైలు కోమలత్వం గలవారు. వీరు ఆభరణాలు, అలంకరణల మధ్య కాలక్షేపం చేస్తుంటారు. వాదోప వాదాలకు, తర్జనభర్జనలకు తగరు. యుద్ధాలకు తగరు. ఇటువంటి సృష్టితాలను ఈ ముద్రిక్కులు అల్లాహుకు ఆపాదించి, మగ సంతానాన్ని తమ కోసం ఇప్పపడుతున్నారు. ఇదేమి న్యాయం? (తప్పీర్ ఇబ్రైక్సీర్)

20, 21 : మీరు ఏ కారణాల వల్ల, ఏ సాక్ష్యాధారాల వల్ల విగ్రహిలను, దైవదూతలను ఆరాధిస్తున్నారు? అని వారిని ప్రశ్నిస్తే, దానికి వారు మేము వాటిని ఆరాధిస్తున్న సంగతి అల్లాహుకు బాగా తెలుసు. ఒకవేళ ఆయనకు ఇష్టంలేకపోతే తన శక్తిద్వారా వారించి ఉండేవాడు. కాని ఇవన్ని వారి మొండి చేష్టలు. వారికి మేము గ్రంథం ద్వారా కాని, ప్రవక్తద్వారా గానీ సమర్థించి ఉండలేదని అల్లాహు సృష్టం చేశాడు. (తైసీరురురప్పున్)

24 : వారు తమ తాతముత్తాతల అనుసరణలో ఎంతగా మునిగిపోయారంటే ప్రవక్త హితబోధలు, సూచనలు, హెచ్చరికలు కూడా వారిని వాటి నుండి మరలించలేకపోయాయి. ఈ వాక్యం అంధానుసరణ రద్దుకు అన్నిటికంటే గొప్ప సాక్ష్యం. వివరాలకు ఫట్టమాల్ ఖదీరని చూడండి. (అహ్మాన్ ఇయాన్)

(30) కని ఆ సత్యం వారి వద్దకు వచ్చినప్పుడు, వారు, “ఇది మంత్రజాలం. మేము దానిని తోసిపుచ్చుతున్నాము” అని అనేశారు. (31) వారు ఇలా అంటారు, “ఈ ఖుర్జాన్ రెండు నగరాలలోని పెద్ద మనుషులలో ఏ ఒక్క పెద్ద మనిషిపైనెనా ఎందుకు అవతరించలేదు?” (32) ఏమిటి, నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచిపెట్టేవారు వారేనా? ఈ ప్రపంచ జీవితంలో వారి బ్రతుకు తెరువు మార్గాలను మేమే వారి మధ్య పంచాము. వారిలో కొందరికి మరి కొందరిపై అంతస్తుల వారిగా ఆధిక్యం ప్రసాదించాము. వారిలో కొందరు మరికొందరి సేవలను పొందటానికి. నీ ప్రభువు కారుణ్యం వారు సమీకరించే సంపదకంటే ఎంతో విలువైనది.

(33) మానవులందరూ ఒకే మార్గాన్ని అనుసరిస్తారేమో అనే భయం లేకపోతే మేము కరుణామయుడైన దేవుణ్ణి తిరస్కరించే వారి ఇళ్ళకప్పులనూ, వారు తమ మేడలపైకి ఎక్కు మెట్లనూ,

(34) వారి తలుపులనూ, వారు దిండ్పి అనుకొని కూర్చునే తథతులను అన్నింటినీ వెండితో చేయించి ఉండేవారం, (35) బంగారంతో కూడా (చేయించి ఉండేవారమే). ఇని కేవలం ఐహిక జీవిత లాభాలు మాత్రమే. నీ ప్రభువు దగ్గర గల పరలోకం కేవలం దేవుని పట్ల భయభక్తులుగల వారికి లభిస్తుంది.

(36) కరుణామయుని ధ్యానాన్ని నిర్మక్కం చేసే వ్యక్తిపై మేము ఒక పైత్రానును నియమిస్తాము. వాడు అతని సహచరుడవుతాడు. (37) ఈ పైత్రానులు అలాంటి వారిని రుజుమార్గంపైకి రాకుండా ఆపుతారు. వారు, “మేము సుక్రమమైన మార్గంలోనే పయనిస్తున్నాము” అని అనుకుంటారు. (38) చివరకు ఆ వ్యక్తి మా వద్దకు వచ్చినప్పుడు, తన వెంట ఉన్న పైత్రానులతో ఇలా అంటాడు, “నీకూ, నాకూ మధ్య తూర్పు పడమరల మధ్య ఉన్నంత దూరం ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేది! నీవు అతి చెడ్డ స్నేహితుడవని నిరూపించుకున్నావు.”

وَلَمَّا جَاءَهُمْ الْحُقْقَ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَّاَنَا بِهِ كُفِرُونَ ﴿30﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ الْقَرِيَّاتِ عَظِيمٍ ﴿31﴾

آهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ طَنَحُنْ قَسْمَنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَتِ لَيْتَخَذَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً سُخْرِيَّاً وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ فِيمَا يَجْبُعُونَ ﴿32﴾

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَّاَحِدَةً لَجَعَلْنَا لِيَمْنُ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لَيُبُوُّتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَّمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿33﴾

وَلَيُبُوُّتِهِمْ أَبْوَابًا وَّسُرُّرًا عَلَيْهَا يَتَكَبُّونَ ﴿34﴾

وَزُخْرُفًا وَإِنْ كُلَّ ذِلِّكَ لَمَّا مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا طَ وَالْأُخْرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿35﴾

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيَّضُ لَهُ شَيْطَنًا فَهُوَلَهُ قَرِينٌ ﴿36﴾

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ آنَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿37﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَسْرِقِيْنِ فِيْدَسَ الْقَرِينِ ﴿38﴾

(39) అప్పుడు వారితో ఇలా అనటం జరుగుతుంది. మీరు దుర్యాగం చేశారు; కనుక ఈనాడు మీరూ, మీ పైతానులూ శిక్షను సమిష్టిగా పంచకుంటారు అనే విషయం మీకు ఏమాత్రం లాభం కలిగించదు.

(40) ప్రవక్త! నీవు చెవిటివారికి వినిపించగలవా? అంధులకూ, సృష్టింగా మార్గం తప్పినవారికి మార్గం చూపగలవా? ఇప్పుడు మేము వారిని శిక్షించ వలసియే ఉన్నది. (41) మేము నిన్ను ప్రపంచం నుండి తీసుకుపోయినా (42) లేదా మేము వారికి వాగ్గానం చేసిన ముగింపును నీకు చూపినా, వారిపై మాకు పూర్తి అధికారం ఉన్నది. (43) కనుక నీవు వహీ ద్వారా నీ వద్దకు పంపబడిన గ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో. నిశ్చయంగా నీవు రుజుమార్గంలో ఉన్నావు. వాస్తవం ఏమిటంటే, (44) ఈ గ్రంథం నీకూ, నీ జాతి వారికి ఒక హితబోధిని. త్వరలోనే మీరు దీనిని గురించి ప్రశ్నించబడతారు. (45) నీకు పూర్వం మేము పంపిన ప్రవక్తలను అడిగి చూడు, మేము కరుణామయుడైన దేవుణ్ణి తప్ప ఇతర దైవాలను కూడా ఆరాధనకు నిర్ణయించామా అని.

وَلَنْ يَنْفَعُكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْكُمْ فِي
الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿39﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصَّمَدَ أَوْ تَهْدِي الْعُمَى وَمَنْ
كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٌ ﴿40﴾

فَإِمَّا نَذَهَبَنَا بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُّنْتَقِمُونَ ﴿41﴾
أَوْ نُرِيَنَاكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ
مُّقْتَدِرُونَ ﴿42﴾

فَاسْتَمِسْكْ بِاللَّزِيْقَ أُوْحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿43﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرُ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسُوفَ
تُسَكُّلُونَ ﴿44﴾

وَسُئَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مَنْ رُسِلْنَا
أَجْعَلْنَا مِنْ دُوْنِ الرَّحْمَنِ إِلَهَةً يَعْبُدُونَ ﴿45﴾

١٥

24 - 45 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

మక్కా అవిశ్వాసులు ఈ పిర్కు ధర్మం మాకు వంశపారంపర్యంగా లభించింది. ఇబ్రాహీమ్ (అ) కూడా ఈ ధర్మాన్నికి చెందినవారే అని అంటూ ఉండేవారు. దానికి అల్లాహ్ ‘ఓ అరబ్బు ప్రజలారా! మీ తాతముత్తాత్లైన ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మాయిల్ (అ)లు వారు విగ్రహారాధకులు కారు. వారు ఏకదైవారాధకులు” అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ఓ ముహమ్మద్! మీరు ఏకత్వాన్నే ప్రచారం చేస్తున్నారు. దానిపైనే నిలకడగా ఉండండి. అల్లాహ్ మీకూ మీ శత్రువులకు మధ్య తీర్పు చేస్తాడు. అల్లాహ్ వారికి కొంతగడువు ఇస్తాడు. కానీ ఉభయలోకాల్ఫోనూ వారిని శిక్షిస్తాడు అని అల్లాహ్ ఓదార్ఘాడు.

వాక్యాల వ్యుత్పానం :

26 - 28 : అవిశ్వాసులు తాము ఇబ్రాహీమ్ (అ) మార్గంపై ఉన్నామని భావించేవారు. అందుకే అల్లాహ్ వారి ముందు ఇబ్రాహీమ్ (అ) సాంప్రదాయాన్ని పెట్టాడు. ఇంకా ఇబ్రాహీమ్ (అ) ప్రవక్తలకు తండ్రి వంటివారు. ఏకదైవారాధకుల నాయకులు. ఏకదైవారాధన కోసం ఆయన తన కన్న తండ్రితోనే తెగెతెంపులు చేసుకున్నారు. నన్ను సృష్టించినవాడే నా ఆరాధ్యదని, నేను మీ విగ్రహాల పట్ల విసుగుచెందానని అన్నారు. అల్లాహ్ అతని సత్యసంధతకు

(46) మేము మూసాకు మా సూచనలు ఇచ్చి ఫిరోన్ వద్దకూ, అతని ప్రభుత్వాధికారుల వద్దకూ పంపాము. అతను అక్కడకు పోయి, 'నేను సకల లోకాల ప్రభువు యొక్క ప్రవక్తను' అని అన్నాడు. (47) తరువాత అతను మా సూచనలను వారి ముందు పెట్టినప్పుడు వారు ఎగతాళి చేస్తూ నవ్వసాగారు.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِإِيمَانًا إِلَيْ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةٍ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾
فَلَهُمَا جَاءَهُمْ بِإِيمَانًا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

బదులుగా వారికి ఏక దైవారాధనను ప్రసాదించాడు. వారి సంతతిలో ఏకత్వ వచనం తీర్చు దినం వరకు ఉంటుంది. (తప్పీర్ ఇబ్రూకసీర్)

29, 30 : అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించినా, అవిధేయతకు పొల్పాడినా, ప్రాపంచిక సుఖాలకు, భోగాలకు దూరం చేయబడలేదు. వారిపై దైవకార్య వర్షం కురుస్తానే ఉంది. వారు ధనసంపదల మత్తులో సత్యాన్ని, ప్రవక్తలను ధిక్కరించారు. (తప్పీర్ ఇబ్రూకసీర్)

31 : రెండు పట్టణాలు అంటే మక్కా మరియు తాయిఫ్. ప్రముఖ వ్యక్తులు అంటే మక్కాకు చెందిన వలీద్ బిన్ ముగీర, తాయిఫ్కు చెందిన ఊరవ్హో బిన్ ముసీచాద్ సభిఫ్. అంటే ఖుర్జాన్ అవతరించబడితే ప్రముఖ వ్యక్తులపైనే అవతరించబడి ఉండేది. ముహమ్మద్ (స)పై కాదు. ఎందుకంటే అతని వద్ద ధనసంపదలూ లేవు. అధికారమూ లేదు. (అహ్మాన్ బయాన్)

32 : అనుగ్రహం, కారుణ్యం అంటే ఇక్కడ అన్నిటికంటే గొప్ప అనుగ్రహం దైవదౌత్యం. ఇది వారికీ, ఇది వీరికి అనే అధికారం వారికి ఎంతమాత్రం లేదు. ఇది అల్లాహ్ ఇష్టం. ఎందుకంటే ఆయనే సర్వజ్ఞాని. తాను తలచుకున్న వారికి ప్రసాదిస్తాడు. (అహ్మాన్ బయాన్)

33 : ఇహలోక జీవితం అల్లాహ్ దృష్టిలో చాలా హీనమైనది. ప్రాపంచిక అనుగ్రహోలకు అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎటువంటి స్థానమూ లేదు. అసలు సాఫల్యం అంటే పరలోక సాఫల్యం. అదేవిధంగా శాశ్వత అనుగ్రహం స్వర్గం. ఇది దైవభీతిగల వారికి లభిస్తుంది. (తైసీరురుఫ్సోన్)

36 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ ఖుర్జాన్ ప్రాముఖ్యతను, ప్రత్యేకతను గురించి చెప్పాడు. అదేవిధంగా ఖుర్జాన్నను, దాని ఆదేశాలను తిరస్కరించేవారు, వాటిని కాదని ఇతర వక్రమార్గాలను అవలంబించేవారి వెనుక ఒక షైతానును నియమించి ఉంచుతాడు. ఆ షైతాన్ ఆ వ్యక్తిని ఎల్లప్పుడూ మార్గాభ్యాసానికి గురిచేస్తాడు. ఫలితంగా ఆ వ్యక్తి సత్యమార్గాన్ని ఎన్నడూ కనుగొనలేదు. ఆ వ్యక్తి షైతాన్కు విధేయదైవోతాడు. ప్రతి వ్యవహారంలో షైతాన్నే అనుసరిస్తాడు. (తైసీరురుఫ్సోన్)

40 : దురధృష్టపంతుడు హితబోధనలను, దైవాదేశాలను, హితోపదేశాలను స్వీకరించడు. మీ సందేశ ప్రచారం వల్ల వీరు సన్మార్గంలోనికి రాలేరు. అంధుడు చూడలేదు. చెవిటివాడు వినలేదు. కనుక ఓ ముహమ్మద్ (స)! ఇటువంటి వారు విశ్వసించని పక్కంలో మీరు అందోళన చెందనక్కరలేదు. (అహ్మాన్ బయాన్)

45 : ప్రవక్తలందరి సందేశం ఒక్కటే. ఏక దైవారాధనపై అందరూ ఏకీభవించారు. ప్రవక్తలందరూ ఏకదైవారాధనను వ్యాపింపజేశారు. అవిశ్వాస వేళ్ళను కోసివేశారు. అన్నప్ల్స్ 36వ వాక్యంలో కూడా దీని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అంటే ప్రతి జాతి వైపు పంపబడిన ప్రవక్తలందరూ అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, ఇతరులను ఆరాధించరాదని ఆదేశించాడు. (తప్పీర్ ఇబ్రూకసీర్)

(48) మేము వారికి ఎన్నో సూచనలను ఒక దానిని మించిన మరొక దానిని వరుసగా చూపిస్తూ పోయాము. వారు తమ వైభరిని మార్పుకోవాలని మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. (49) శిక్షకు గురి అయినప్పుడల్లా వారు, “మాంత్రికుడా! నీ ప్రభువు తరఫు నుండి నీకు లభించిన పదవి ఆధారంగా మా కొరకు ఆయనను ప్రార్థించు, మేము తప్పకుండా సన్మార్గం వైపునకు వస్తాము” అని అనేవారు. (50) కాని మేము వారి మీద నుండి శిక్షను తొలగించినంతనే, వారు ఆడిన మాటను తప్పేవారు. (51) ఒకరోజు ఫిరోన్ తన జాతివారి మధ్యకుపోయి ఇలా ప్రకటించాడు, “ప్రజలారా! ఈజిష్టు సామ్రాజ్యం నాది కదా, ఈ కాలువలు నా (మేడల) క్రింద ప్రవహించటం లేదా? మీకు కనిపించటం లేదా, (52) శ్రేష్ఠాణి నేనా లేక నీచుడూ, అల్పుడూ, తన మాటను సైతం స్పష్టంగా వివరించలేని ఇతడా? (53) ఇతనిపై బంగారం కంకణాలు ఎందుకు దించబడలేదు? దైవదూతల బృందం పరిచారకులుగా ఇతని వెంట ఎందుకు రాలేదు? (54) అతడు తన జాతివారిని తేలికగా చూశాడు. వారూ అతడు చెప్పినట్టే విన్నారు. వాస్తవానికి వారు పాపాత్ములు. (55) చివరకు వారు మాకు ఆగ్రహం కలిగించినపుడు, మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము. వారందరినీ (సముద్రంలో) ముంచివేశాము. (56) వారిని ముందు తరాల వారికి పూర్యికులుగా, గుణపారం గరిపే ఒక నిదర్శనంగా చేశాము. (57) మర్యాద కుమారుణ్ణి ఒక ఉదాహరణగా పేర్కొనగానే, నీ జాతి ప్రజలు దానిని గురించి పెద్ద గొడవ చేస్తూ (58) మా దేవుళ్లు మంచివారా లేక అతడా? అని అనసాగారు. ఈ అభ్యంతరాన్ని వారు కేవలం పిడివాదం కోసమే నీ ముందుకు తీసుకువచ్చారు. వాస్తవం ఏమిటంటే, వారు స్వతపోగా కలహాప్రియులు.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ أَيْةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا
وَأَخْذُنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿48﴾
وَقَالُوا يَا يَهُوَ السَّحْرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ إِنَّا عَاهَدْ
عِنْدَكَ إِنَّا لَمْهُتَدُونَ ﴿49﴾
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنْكُثُونَ ﴿50﴾
وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَقُولُمُ الَّذِي
مُلْكُ مِصْرَ وَهُدْيَةُ الْأَنْهَرِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِيِهِ أَفَلَا
تُبَصِّرُونَ ﴿51﴾
أَمْ أَكَاهِيْرُ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِيْنٌ وَلَا يَكُونُ
يُبَيِّنُ ﴿52﴾
فَلَوْلَا الْقُنْيَ عَلَيْهِ أَسْوَرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ
الْمَلِكِ كُلُّ مُقْتَرِنٍ ﴿53﴾
فَاسْتَخَفَ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فِي سِقِّينَ ﴿54﴾
فَلَمَّا أَسْفُوْنَا اِنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
أَجْمَعِيْنَ ﴿55﴾
يَعْلَمُهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِيْنَ ﴿56﴾
وَلَمَّا ضَرَبَ ابْنَ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ
يَصِدُّونَ ﴿57﴾
وَقَالُوا إِلَيْهِنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكُ
إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ حَصِّيْونَ ﴿58﴾

(59) మర్యాద కుమారుడు ఒక దాసుడు తప్ప మరేమీ కాడు. మేము అతనిని అనుగ్రహించాము, ఇష్రాయిల్ సంతతి వారికి అతనిని మా శక్తికి నిదర్శనంగా చేశాము. (60) మేము కోరితే మీ తరువాత భూమిపై మీ స్థానాన్ని ఆక్రమించగల దైవదూతలను మీ నుండి పుట్టించగలము.

(61) నిజానికి అతను (మర్యాద కుమారుడగు ఈస్మా) ప్రశ్నయానికి సూచన. కనుక మీరు దానిని శంకించకండి. నా మాట నమ్మండి. ఇదే సరియైన మార్గం. (62) షైతాన్ మిమ్మల్ని అడ్డుకోరాదు సుమా! అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు. (63) సృష్టమైన సూచనలను తీసుకువచ్చిన ఈస్మా ఇలా అన్నాడు, “నేను మీ వద్దకు వివేకం తీసుకుని వచ్చాను. మీరు విభేదాలకు లోనైన కొన్ని విషయాల వాస్తవాన్ని మీకు సృష్టింగా వివరించటానికి వచ్చాను. కనుక మీరు అల్లాహ్ కు భయపడండి, నన్ను అనుసరించండి. (64) యదార్థం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ యే నా ప్రభువూ, మీ ప్రభువూను. ఆయననే మీరు ఆరాధించండి, ఇదే రుజుమార్గం.”

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا
لِّبَيْتِ اسْرَاءِيلَ ﴿59﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلِكًا فِي الْأَرْضِ
يَخْلُفُونَ ﴿60﴾

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلْسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَ إِلَيْهَا وَاتَّبِعُونِ ﴿61﴾
هَذَا صَرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

وَلَا يَصِدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿62﴾

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبِيْنِتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِالْحِكْمَةِ وَلَا بِيْنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَحْتَلِفُونَ
فِيهِ ﴿63﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ

إِنَّ اللَّهَ هُوَرِبِي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ﴿64﴾ هَذَا صَرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ

46 - 64 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించిన జాతిని, ఏక దైవారాధనను తిరస్కరించిన జనులను దైవశిక్షకు గురిచేయటం జరుగుతుంది. ఈ శిక్ష ప్రవక్త జీవించి ఉండగానే రావచ్చు లేదా ప్రవక్త (స) వలసపోయిన తరువాత అయినా రావచ్చు, లేదా ప్రవక్త మరణించిన తరువాత అయినా రావచ్చు అని పై వాక్యాల్లో పేర్కొనటం జరిగింది. ఇంకా ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాస జాతులతో ప్రతీకారం తీర్పుకోవటం అల్లాహ్ సంప్రదాయం అని, అల్లాహ్ పట్టునుండి ఏ జాతి తప్పించుకోలేదని, ఫిరోవ్ లాంటి పరాక్రమశాలి కూడా అల్లాహ్ పట్టునుండి తప్పించుకోలేకపోయాడు. వాడిని, వాడి పైన్యాలను ముంచివేయడం జరిగింది. వాడి బలం, వాడి శక్తి, వాడి అధికారం దేనికి పనికి రాకుండా పోయాయి. అల్లాహ్ పంపిన ప్రవక్తలందరూ ఏకదైవారాధననే బోధించారు. ఆరాధనకు అర్థాడు అల్లాహ్ మాత్రమేనని, ఆయన తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్థాలు కారని బోధించారు అని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

46 : “అల్లాహ్ ఎవరినై ప్రవక్తగా పంపదలిస్తే మక్కా తాయిఫులలోని ప్రముఖ ధనవంతుల్నే పంపి ఉండేవాడు” అని అవిశ్వాసులు అనేవారు. ఫిరోవ్ కూడా ఇలానే అన్నాడు. అందువల్లే ఇక్కడ మూడా మరియు ఫిరోవ్ ల వృత్తాంతాన్ని

(65) కాని (అతను చేసిన స్పష్టమైన ఈ బోధ తరువాత కూడా) ఈ వర్గాలు విభేదాలకే లోనయ్యాయి. కనుక దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టిన వారు వ్యధాభరితమైన ఒక దినాన పదే శిక్ష వల్ల సర్వనాశనం అవుతారు. (66) ఇప్పుడు వారు కేవలం తమకు తెలియకుండానే తమమైకి అకస్మాత్తుగా ప్రకయం వచ్చిపడాలని నిరీక్షిస్తున్నారా?

**فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يُوْمٍ أَلِيمٍ ۝
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ آنَّ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝**

పేర్కొనటం జరిగింది. అంతేకాక ఇందులో ప్రవక్త (స) ను కూడా ఓదార్ఘటం జరిగింది. (అహ్మానుల్ బయాన్)

47 : ఫిరోన్ మరియు వాడి ప్రజలు కేవలం అహంకారం వల్ల, తలబిరుసుతనం వల్ల మూసా ప్రదర్శించిన దైవనిదర్శనాల పట్ల ఎగతాళి చేసేవారు. ప్రతి నిదర్శనం దానిమందు నిదర్శనం కంటే గొప్పగా ఉండేది. వాడు తన్న తాను సరిదిద్దుకొని సన్మార్గంలోనికి తిరిగివస్తూడని ఇహలోకంలో కూడా దైవశిక్షలకు గురిచేశాము. వాటిని భరించలేక అల్లాహ్ ను ప్రార్థించుని మూసాను కోరేవారు. కాని దైవశిక్షను తొలగించిన వెంటనే వాగ్గాన భంగం చేసి తమ పాత ధర్మాన్నే అంటిపెట్టుకొని ఉన్నారు. (తైసీరురుప్పున్)

51 : మూసా (అ) అనేక గొప్ప గొప్ప నిదర్శనాలను ప్రదర్శించారు. అవి చూసిన ఫిరోన్ తన జాతి జనులు మూసా వైపు మరలిపోతారేమానని భయపడ్డాడు. తన ఓటమి తప్పదని భావించి తన అధికారాన్ని తన వైభవాన్ని చూసి మూసా (అ) ఈర్య చెందుతున్నాడని మూసాను అల్పానిగా చిత్రించాడు. (అహ్మానుల్ బయాన్)

55 : ఫిరోన్ మరియు ఫిరోన్ ప్రజలు అల్లాహ్ ఆగ్రహావేశాలను రగిలింపజేశారు. మూసాను, అతని నిదర్శనాలను ధిక్కరించారు. అతన్ని మాంత్రికుడని నిండలు వేశారు. విశ్వసిస్తామని వాగ్గానం చేసి వాగ్గాన భంగం చేశారు. అప్పుడు మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్పుకున్నాము. వారందరినీ సముద్రంలో ముంచివేశాము. ఇంకా రాబోయే తరాల వారికి గుణపారం చేసివేశాము అని తెలియపర్చాడు. (తైసీరురుప్పున్)

59 : ఈ వాక్యంలో ఈసా (అ) కూడా అల్లాహ్ దాసులే అని ఆయనకు కూడా దైవదౌత్యం ప్రసాదించబడిందని, గొప్ప దైవసూచనగా చేసి ఇప్రాయాల్ ప్రజల వైపు పంపడం జరిగిందని దీనివల్ల అల్లాహ్ సర్వశక్తిసంపన్నుడని తెలుస్తుందని అల్లాహ్ వివరించాడు. (ఇబ్న్ కసీర్)

60 : అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, ఆయన తలచుకుంటే మానవులను నాశనం చేసి వారి స్థానంలో దైవదూతలను రప్పించగల సమర్పుడు. వారు ఆయనను ఆరాధిస్తారు. ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరు. దైవదూతలు ఆకాశంలో నివసించిన మాత్రాన వారిలో దైవత్వం చోటుచేసుకోలేదు. ఆరాధనకు అర్పులూ కాలేరు. (తైసీరురుప్పున్)

61 : చాలామంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ప్రకయానికి ముందు ఈసా (అ) ఆకాశం నుండి దిగుతారు. ఇవ్వే ప్రామాణిక హదీసుల్లో పేర్కొనబడ్డాయి. కొండరు వీరిని ప్రకయ సూచనగా భావిస్తారు. అంటే అతన్ని తండ్రి లేకుండా సృష్టించిన అల్లాహ్ అదేవిధంగా అల్లాహ్ తీర్పుదినం నాడు మానవులందరినీ తిరిగి సజీవులుగా చేస్తాడు. ఇందులో అనుమానం లేని వారికి అందులోనూ అనుమానం ఉండరాదు. (అహ్మానుల్ బయాన్)

63 : ఈసా (అ)తన జాతివారిని “నేను వివేకం అంటే దైవదౌత్యం ఇచ్చి మీ మార్గదర్శకత్వాన్నికి పంపబడ్డాను. ధార్మిక విషయాల్లో మీ అభిప్రాయ భేదాలను దూరంచేసి, సరైన విషయాన్ని మీకు చూపించడానికి వచ్చాను. అందువల్ల ఈ ఆదేశాలు, నియమాలు నావి కావు. అల్లాహ్వావి. అల్లాహ్కు భయపడుతూ ఎటువంటి సంకోచానికి గురికాకుండా ఆయన ఆదేశాలను పాలించండి” అని హితబోధ చేశారు. (తప్పీర్ ఇబ్న్ కసీర్)

(67) ఆ దినం వచ్చినప్పుడు - స్నేహితులందరూ భయభక్తులు కలవారు తప్ప - ఒకరికొకరు శత్రువులైపోతారు. (68, 69 & 70)) ఆ రోజున మా వాక్యాలనూ విశ్వసించి, మా ఆజ్ఞలకు బధ్యతై జీవితం గడిపిన వారితో ఇలా అనబడుతుంది : “దాసులారా! ఈనాడు మీకు ఏ భయమూ లేదు, మీకు ఏ దుఃఖమూ కలుగదు. మీరూ, మీ భార్యలూ స్వర్ణంలో ప్రవేశించండి. మిమ్మల్ని అనందింపజేయటం జరుగుతుంది.

(71) వారి మధ్య బంగారు పళ్లాలూ, గిస్నేలూ త్రిపుబడతాయి. మనస్సు ఇష్టపడే, కళ్లకు ఇంపుగా ఉండే ప్రతి వస్తువూ అక్కడ ఉంటుంది. వారితో ఇలా అనబడుతుంది. ‘ఇక మీరు ఇక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు.’

(72) మీరు ప్రపంచంలో చేసిన కర్మల కారణంగా మీరు ఈ స్వర్గానికి వారసులయ్యారు. (73) మీకు ఇక్కడ పండ్లూ ఘలాలు పుష్పలంగా లభిస్తాయి. వాటిని మీరు తింటారు. (74) ఇక అపరాధులు, వారు నరక శిక్షను శాశ్వతంగా అనుభవిస్తూ ఉంటారు.

(75) వారి శిక్ష తగ్గటం అనేది ఎన్నటికీ జరగదు; వారు అందులో హతాశులై పడిఉంటారు.

(76) మేము వారికి అన్యాయం చేయలేదు; వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

(77) వారు, “ఈ మాలిక్! నీ ప్రభువు మమ్మల్ని అంతం చేసేస్తే పోతుందికదా?” అని వేడుకుంటారు. దానికి అతడు, “మీరు ఇలాగే పడి ఉంటారు” అని అంటాడు. (78) మేము మీ దగ్గరకు సత్యాన్ని తీసుకుని వచ్చాము. కానీ మీలో చాలామందికి సత్యం అంటేనే గట్టేది కాదు” అని సమాధానం చెబుతాడు.

(79) ఏమిటి, వారు ఏదైనా చర్యను తీసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారా? అలా అయితే మేము కూడా ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

الْأَخِلَّاءِ يُوْمَيْدٌ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌ أَلَّا
الْمُتَّقِينَ ﴿67﴾
ع ١١ ١٢

يَعْبَادُ لَا حَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا آنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿68﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِإِيمَانِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿69﴾

أُدْخِلُوا الْجَنَّةَ آنْتُمْ وَآزْوَاجُكُمْ تُحَبَّونَ ﴿70﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَّأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشَهِّدُهُ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّلُ الْأَعْيُنُ
وَآنْتُمْ فِيهَا حِلْدُونَ ﴿71﴾

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورْثُتُمُوهَا إِمَّا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿72﴾

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿73﴾

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ حِلْدُونَ ﴿74﴾

لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿75﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنَّ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿76﴾

وَنَادَوْا يُمِيلُكٌ لِيَقِضِ عَلَيْنَا رَبِّكَ قَالَ
إِنَّكُمْ مُّكَلَّشُونَ ﴿77﴾

لَقَدْ جِئْنَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كَرِهُونَ ﴿78﴾

أَمْ أَبْرُمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبِرُّمُونَ ﴿79﴾

(80) మేము వారి రహస్య విషయాలనూ, వారి గుసగుసలనూ వినటం లేదని వారు అనుకుంటున్నారా? లేదు, మా దూతలు వారి వద్దనే ఉండి ప్రాస్తున్నారు. (81) వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ నిజంగానే కరుణామయునికి సంతానం ఉంటే, అందరికంటే ముందు నేనే వారిని ఆరాధించి ఉండేవాళ్లి.” (82) భూమ్యకాశాల పాలకుడూ, సింహసనాధిపతి అయిన అయిన, వారు బొంకే కల్లబొల్లి మాటలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధడూను. (83) సరే, మంచిది, వారిని తమ అసత్యము ఆలోచనలలో మునిగి ఉండని, తమ ఆటలలో నిమగ్నులై ఉండనీ, చివరకు వారు, తమను ఏ దినం గురించి భయపెట్టటం జరుగుతుందో, ఆ దినాన్ని చూస్తారు. (84) ఆకాశంలోనూ, భూమిలోనూ దేవుడు అయిన ఒకడే. అయినే వివేకవంతుడు, జ్ఞానసంపన్నుడు; (85) భూమ్యకాశాల మీదా, వాటి మధ్యనున్న ప్రతి పస్తువు మీదా అధికారం గల ఆయన శుభకరుడు. ప్రశ్నయ గడియను గురించి తెలిసినవాడు కూడ ఆయనే. ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడనున్నారు. (86) ఆయనను వదలి వారు వేడుకునే దేవుళ్లకు సిఫారసు చేసే అధికారం ఏమాత్రమూ లేదు. ఎవరైనా జ్ఞానం ఆధారంగా ఇది సత్యమని, సాక్ష్యం పలికితే తప్ప. (87) నీవు, “మిమ్మల్ని ఎవరు పుట్టించారు” అని వారిని అడిగితే, స్వయంగా వారే ‘అల్లాహ్’ అని అంటారు. అయితే వారు ఎటు నుండి మోసపోతున్నారు? (88) ప్రవక్త యొక్క ఈ సూక్తి సాక్షిగా! “ప్రభూ! ఈ ప్రజలు విశ్వసించేవారు కారు.” (89) మంచిది, ప్రవక్త! వారిని మన్మించు ‘మీకు సలామ్’ అని వారితో అను. త్వరలోనే వారికి తెలిసిపోతుందిలే.

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجُونَهُمْ
بَلِّي وَرُسُلُنَا لَكَلِّهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِرَحْمَنِ وَلَدٌ فَإِنَّا أَوَّلُ
الْعَبْدِينَ ﴿٨١﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلْقَوْا يَوْمَهُمْ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَّفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ
وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاقةَ
إِلَّا مَنْ شَهَدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتُهُمْ مَنْ مِنْ خَلْقِهِمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَآتَيَ
يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

وَقِيلَ لَهُ يَرِبِّ إِنَّ هُوَ لَاءُ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

65 - 89 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాసుల మంచి పర్యవసానం గురించి అవిశ్వాసుల చెడు పర్యవసానం గురించి ప్రస్తావించబడింది. పరలోకం అసత్యం అనే నమ్మకంతోనే అవిశ్వాసులు ఏకదైవారాధనను తిరస్కరిస్తున్నారు. కాని తీర్పుదినం నాడు అధికారం కేవలం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంటుంది. అల్లాహ్ సంతృప్తి చెందిన వారికి సాఫల్యం, సంతృప్తి చెందనివారికి అసఫలత దక్కుతుంది. అల్లాహ్ అవిశ్వాసులందరినీ సరకంలో పడవేస్తాడు. వారిని రక్షించబానికి మహోనుభావులుగాని, దైవదూతులుగానీ, విగ్రహోలు గానీ రారు. ఎందుకంటే సిఫారసు చేయటం, చేయబడటం, స్వికరించబటం అంతా అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంది. అవిశ్వాసిని రక్షించే శక్తి ఎవరిలోనూ లేదు. అవిశ్వాసులు ప్రవక్తలను, మహోపురుషులను, దైవదూతులను అల్లాహ్ కంటే శక్తిమంతులుగా భావించి, వీరు ఏది తలచుకుంటే అది చేయగలరని భావించి, అల్లాహ్ బలహీనుడని, నిస్సహోయుడని భావించి వీరిని ఆరాధిస్తున్నారు. అయితే వాస్తవం అలా లేదు. అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, అల్లాహ్ తప్ప మిగతా వారందరూ సృష్టితాలు. బలహీనులు, నిస్సహోయులు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో వారు వీరికోసం సిఫారసు ఎలా చేయగలరు?

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

65 : వీరు యూదులు మరియు క్రైస్తవులు. యూదులు ఈసా (ఆ)లో లోపాలను వెదికారు. ఇంకా ఆయన్ని అధర్మ (వ్యాఖ్యానికి) సంతానంగా పరిగణించారు. అయితే క్రైస్తవులు ఈసా (ఆ)ను వీకంగా ఆరాధ్యదేవంగా భావించారు. క్రైస్తవుల్లో అనేక వర్గాలు ఉన్నాయి. వీరిలో చాలా పెద్ద అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నాయి. వీరి మధ్య ఒకరు అల్లాహ్ కుమారుడని, మరొకరు ముగ్గురిలో ఒకరని, మరొకరు ముస్లిముల్లా దైవదాసులని, దైవప్రవక్తలని భావిస్తారు. (అహ్మానుల్ బయాన్)

67 : అవిశ్వాసుల పరస్పర స్నేహసంబంధాలు అవిశ్వాసంపైనే ఆధారపడి ఉంటాయి. ఈ అవిశ్వాసమే వారి శిక్షకు కారణమౌతుంది. అయితే తీర్పుదినం నాడు ఒకర్ని ఇంకొకరు ఆరోపించుకుంటారు. పరస్పరం శత్రువులుగా మారుతారు. కాని విశ్వాసుల స్నేహసంబంధాలు విశ్వాసం, దైవభీతిపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఈ ధార్మిక విశ్వాసమే వారికి లాభం చేకూరుస్తుంది. వీరి సంబంధాలు, బంధుత్వాలు ఉభయ లోకాల్లోనూ నిలకడగా ఉంటాయి. (అహ్మానుల్ బయాన్)

71 : స్వర్ఘవాసుల కోసం బంగారు కంచాలలో రుచికరమైన పదార్థాల్ని అందించబటం జరుగుతుంది. అనేక రకాల రుచికరమైన పానీయాలు అందించబటం జరుగుతుంది. హుజ్జాఫ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు - “మీరు పట్టును, బంగారాన్ని వెండిని ఉపయోగించకండి. ఇవి ఇహలోకంలో అవిశ్వాసుల కొరకు ఉన్నాయి. పరలోకంలో మీ కోసం స్వర్ఘంలో ఉన్నాయి.” (సహీద్ బుఖారీ - హ.నె. 5006)

స్వర్ఘంలో కోరినవన్నీ లభిస్తాయి. వీటివల్ల కళ్ళకు చల్లదనం, మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. ఇక్కడ చావు రాదు. ఇక్కడి అనుగ్రహోలు నశించవ. స్వర్ఘవాసులు చేసిన సత్యార్థాలకు బదులుగా ఈ స్వర్ఘం లభిస్తుంది. (త్రైసీరుర్మహ్మీన్)

74 : అవిధేయులు నరకంలోనే శాశ్వతంగా శిక్షను అనుభవిస్తూ ఉంటారు. ఒక్క సెకన్డుకైనా శిక్ష తొలగించబడదు. వారు అన్నిటి నుండి నిరాశ చెంది ఉంటారు. (తప్పీర్ ఇబ్రహిమ్)

81 : ఎందుకంటే నేను అల్లాహ్ విధేయుడిని. ఆజ్ఞాపాలన చేసేవాడై. ఒకవేళ అల్లాహ్కు సంతానమే ఉంటే అందరికంటే ముందు నేను ఆరాధిస్తాను. అంటే అవిశ్వాసుల భావనను, నమ్మకాలను రద్దుచేయడం, ఖండించబటం జరిగింది. (అహ్మానుల్ బయాన్)

84 : విశ్వంలో ఉన్న ప్రతి వస్తువూ, ఆయనే ఆరాధిస్తున్నది. ఆయన ముందే సాప్టాంగ ప్రణామం చేస్తున్నది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ మహో వివేకవంతుడు, సంపూర్ణ జ్ఞానం కలవాడూను. (తప్పీర్ ఇబ్రూక్సీర్)

86 : దైవదూతులు ఇంకా ఇతర విగ్రహోలు తీర్పుదినం నాడు సిఫారసు చేస్తారని అవిశ్వాస అరబ్బులు నమ్మేవారు. అందువల్లే వారిని ఆరాధించేవారు. ఈ వాక్యంలో వారి మూడునమ్మకాలను, మూడువిశ్వాసాలను ఖండించటం జరిగింది. వారికి సిఫారసు చేసే రఘ్వంత శక్తి కూడా లేదని తేల్చిచెప్పటం జరిగింది. ఏకదైవారాధకులకే సిఫారసు చేసే, చేయబడే అనుమతి లభిస్తుంది. (తైసీరుప్రహ్లేన్)

89 : అంటే అవిశ్వాసులను మన్మిస్తూ ఉండండి. వారి దుష్టవర్తనకు సమాధానం ఇవ్వకండి. వారిపట్లు మంచిగా ప్రవర్తించండి. వారి క్షేమం కొరకు ప్రార్థించండి. త్వరలోనే వారికి వాస్తవం తెలిసి వస్తుంది. ఈ వాక్యంలో వారిని హౌచ్చరించటం జరిగింది. చివరికి వారిపై తొలగించబడని శిక్ష అవతరించింది. బద్రీ యుద్ధంలో పెద్ద పెద్ద నాయకులు నేలకొరిగారు. ధర్మం సంరక్షించబడింది. ప్రజలు తండ్రోపతండ్రాలుగా ఇస్లాం స్వీకరించసాగారు, తూర్పు పడమరల వరకు ఇస్లాం వ్యాపించింది. (తప్పీర్ ఇబ్రూక్సీర్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహో పేరుతో

44. అద్ దుఖాన్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 59 వాక్యాలు, 3 రుక్కలు ఉన్నాయి. మక్కా అవిశ్వాసులను బోధించటానికి, హెచ్చరించటానికి ఈ సూరా ప్రవక్త (స)పై అవతరించబడింది. దీని పీరికలో ఎన్నో ముఖ్యాంశాలు చర్చకు వచ్చాయి. మీరు ఖుర్జాన్ ను ముహమ్మద్ (స) రచనగా భావించటం మహో అపరాధం. ఇది ఏ మానవుని రచనా కాదు, ఇది అల్లాహో గ్రంథం అనటానికి దానికదే సాక్ష్యం. దాన్ని గుర్తించటంలో కూడా మీరు పొరపాటు పడుతున్నారు. ఇది శుభాలు గల గ్రంథం. మీరు దైవప్రవక్తను, గ్రంథాన్ని ఓడించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు.

ఏ అల్లాహోను మీరు భూమ్యాకాశాలకు పాలకుడని నమ్ముతున్నారో ఆ అల్లాహో అవతరింపజేసిన దైవగ్రంథం ఇది. జీవన్నరణాలు ఆయన అధీనంలోనే ఉన్నాయి. మిమ్మల్ని అన్నివిధాలుగా సంరక్షించటానికి అల్లాహో మీ వద్దకు తన గ్రంథాన్ని పంపాడు. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స) కాలంలో ఏర్పడిన కరవు గురించి కూడా ఇందులో ప్రస్తావించబడింది. ఉదాహరణగా, ఫిరోన్, వాడి ప్రజల గురించి పేర్కొనుటం జరిగింది. ఆ తరువాత తీర్పు దినాన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఎందుకంటే వీరు ఏ విధంగానూ నమ్మటానికి సిద్ధం కాలేదు. ఆ తరువాత అల్లాహో న్యాయస్థానం గురించి తెలుపబడింది. అక్కడ ఎవరికీ ఎటువంటి అన్యాయమూ జరుగదు.

44. అద్ దుఖాన్

ఆయత్లు : 59

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహో పేరుతో

- (1) హ. మీమ్. (2) స్వప్తమైన ఈ గ్రంథం సాక్షిగా!
- (3) నిశ్చయంగా మేము దీనిని అత్యంత శుభవంతమైన రాత్రివేళ అవతరింపజేశాము. ఎందుకంటే మేము ప్రజలను హెచ్చరించదలిచాము.
- (4) ఈ రాత్రే ప్రతి విషయానికి సంబంధించిన వివేకవంతమైన నిర్ణయం (5) మా ఆజ్ఞనుసారం జారీ అవుతుంది. మేము ఒక ప్రవక్తను (6) నీ ప్రభువు కారుణ్యంగా పంపాలనుకున్నాము. నిశ్చయంగా ఆయన మాత్రమే అన్ని విసేవాడు, అన్ని తెలిసినవాడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَ

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبِيرَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٌ

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ

رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

- (7) మీరు గనుక నమ్మగలిగితే ఆయనే ఆకాశాలకూ భూమికి ప్రభువు, భూమ్యకాశాల మధ్య ఉన్న ప్రతి వస్తువునకూ ప్రభువు. అయితే ఈ విషయాన్ని గ్రహించండి. (8) ఆయన తప్ప ఆరాధ్య దైవం ఎవ్యదూ లేదు. ఆయనే జీవితాన్ని ప్రసాదిస్తాడు, ఆయనే మరణాన్ని ఇస్తాడు. ఆయనే మీ ప్రభువు, గతించిన మీ పూర్వీకుల ప్రభువు. (9) కానీ వాస్తవంగా వారికి నమ్మకం లేదు. అయితే వారు అనుమానంతో ఆడుకుంటున్నారు. (10) సరే, సృష్టిమైన పొగను ఆకాశం తీసుకుని వచ్చే దినం కొరకు వేచి ఉండండి. (11) అది ప్రజలను కమ్ముకుంటుంది. ఇదే, వ్యధాభరితమైన శిక్ష.
- (12) అప్పుడు వారు ఇలా అంటారు, “ఓ ప్రభూ! ఈ శిక్షను మాపై నుండి తొలగించు. మేము విశ్వసిస్తున్నాము.” (13) ఇప్పుడు వారికి హితబోధ ఎలా లాభదాయం అవుతుంది? వారి వద్దకు సాక్షాత్తుగా ఒక ప్రవక్త వచ్చినప్పటికీ, (14) వారు అతన్ని పట్టించుకోలేదు. సరికదా పైగా, ‘ఇతను ఒక పిచ్చివాడు, ఇతరుల నుండి నేర్చుకున్నాడు’ అని అన్నారు. (15) మేము శిక్షను కొంచెం తొలగిస్తే, మీరు పూర్వం చేస్తూ ఉన్న దానినే మళ్ళీ చేస్తారు. (16) మేము గట్టి దెబ్బ కొట్టే ఆ రోజు, మేము మీకు ప్రతీకారం చేసేరోజు అవుతుంది. (17) మేము వారికి పూర్వం, ఫిరోన్ జాతి వారిని ఇటువంటి పరీక్షకే గురిచేశాము. వారి వద్దకు ఎంతో ఆదరణీ యుడైన ఒక ప్రవక్త వచ్చాడు. (18) అతను ఇలా అన్నాడు, “అల్లాహ్ సేవకులను నాకు అప్పగించండి. నేను మీ కొరకు వచ్చిన ఒక నమ్మకస్తుడెన ప్రవక్తను. (19) అల్లాహ్కు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేయకండి. నేను మీ ముందు నా నియమకానికి సంబంధించిన సృష్టిమైన ప్రమాణాన్ని ఉంచు తున్నాను.

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْقِنِينَ ﴿7﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ أَبَّكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿8﴾

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿9﴾

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ عَلَيْهِنَّ دَخَانٌ مُّبِينٌ ﴿10﴾

يَعْشَى النَّاسُ طَهْرًا عَذَابًا آلِيًّمْ ﴿11﴾

رَبَّنَا أَكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿12﴾

أَلَّا لَهُمُ الْجُزْيَ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُ مُّبِينٍ ﴿13﴾

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مَعْلَمٌ هَجَنُونَ ﴿14﴾

إِنَّا كَلِشْفُوا الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَاهِدُونَ مَمْ ﴿15﴾

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ ﴿16﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمٌ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿17﴾

أَنَّ أَدْوَى إِلَى عِبَادَ اللَّهِ إِنَّهُ لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿18﴾

وَأَنْ لَّا تَعْلُوْا عَلَى اللَّهِ إِنِّي أَتِيكُمْ بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿19﴾

(20) మీరు నా మీద రాళ్ళు రువ్వే యత్తుం నుండి నేను మన ప్రభువు యొక్క శరణ పొందాను.
 (21) ఒకవేళ మీరు నా మాట నమ్మకపోతే సరే, నా జోలికి మట్టుకు రాకండి.” (22) చివరకు అతను, “ఈ ప్రజలు అపరాధులు” అని తన ప్రభువుతో చెప్పుకున్నాడు. (23) ఇలా జవాబు ఇష్యబడింది, “మంచిది, రాత్రికిరాత్రే నా సేవకులను తీసుకుని బయలుదేరు. మిమ్మల్ని వెంటాడటం జరుగుతుంది. (24) సముద్రాన్ని అది ఉన్న స్థితిలోనే విడిచిపెట్టు. అప్పుడు ఈ సైన్యం అంతా మునిగిపోతుంది.” (25) వారు ఎన్ని తోటలను, ఎన్ని నీటి చలమలను, (26) ఎన్ని పొలాలను, ఎన్ని అందమైన భవనాలను వదలివెళ్లారు! (27) వారు అనుభవిస్తూ ఉన్న విలాసవస్తువులు ఎన్నో వారి వెనుకనే ఉండిపోయాయి! (28) అంతా ఇట్టే అయిపోయింది. మేము ఇతరులను ఈ వస్తువులకు వారసులుగా చేశాము. (29) తరువాత వారి కొరకు ఆకాశమూ విలపించలేదు, భూమి కూడా రోదించలేదు. వారికి గడువు కూడా లభించలేదు.

﴿20﴾ وَإِنْ عُذْتُ بِرَبِّيْ وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ
 ﴿21﴾ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِيْ فَأَعْنَزِلُوْنِ
 ﴿22﴾ فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هُوَ لَاءُ قَوْمٍ هُجْرُ مُؤْنَ
 ﴿23﴾ فَأَسْرِ بِعِبَادِيْ لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّثَبَّعُوْنَ
 ﴿24﴾ وَأَتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا طَإِنَّهُمْ جُنْدُ مُغْرَقُوْنَ
 ﴿25﴾ كَمْ تَرْكُوْا مِنْ جَنْتِ وَعِيُوْنِ
 ﴿26﴾ وَزَرْوُعَ وَمَقَامِ كَرِيمِ
 ﴿27﴾ وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فِكِهِيْنِ
 ﴿28﴾ كَذِلِكَ وَأَوْرُثُهَا قَوْمًا أَخْرِيْنِ
 ﴿29﴾ فَمَا بَكَثُ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا
 مُنْظَرِيْنِ
 14 29

1 - 29 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో ఖుర్రాన్ గొప్పతనాన్ని ప్రకటించటం జరిగింది. ఈ గ్రంథం ఒక శుభరాత్రిలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ రాత్రిలో అందరి జాతకాల నిర్దయం జరుగుతుంది. ఇది సర్వలోకాలకు ప్రభువైన అల్లహ్ గ్రంథం. ఏమరుపాటుకు గురైన వారిని పొచ్చరించటం, నిద్రపోతుస్తువారిని మేల్కౌలపటం, వారిని పరలోకానికి సిద్ధం కమ్మని హితబోధ చేయటమే దీని ఉద్దేశ్యం. అవిశ్వాసులు శిక్షన చూపించమని ఎగతాళి చేసేవారు. శిక్షను చూసి విశ్వసించడంలో లాభం లేదు. శిక్షన చూడక ముందు విశ్వసిస్తేనే లాభం ఉంది అని ఉపదేశించటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

3 : అంటే మేము ఈ దివ్యమైన గ్రంథాన్ని శుభాల రాత్రి అయిన షషే ఖ్రీస్తు అవతరింపజేశాము. (అల్ ఖద్రీ : 97/1). అదేవిధంగా మరోచోట మేము ఖుర్రాన్నను అవతరింపజేసిన నెల రమజాన్ నెల. (అల్ బఫర 2 : 185). ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా షబె ఖద్రీ రమజాన్ మాసం చివరి దశకంలో వస్తుంది అని ధృవీకరించడం జరిగింది. ఆ తరువాత మేము ప్రజలను మంచీచెడుల ద్వారా, కష్టనష్టాల ద్వారా పరీక్షించడం జరుగుతుంది. ప్రజలు తప్పకుండా ధార్మిక జ్ఞానాన్ని అభ్యసించాలి అని బోధించబడింది. (తప్పీర్ ఇబ్రూక్సీర్)

<p>(30) ఈ విధంగా మేము ఇస్రాయాల్ సంతతి వారికి అత్యంత అవమానకరమైన శిక్ష నుండి, ఫిరోన్ నుండి విమోచనం కలిగించాము. (31) అతడు హద్దులు మీరిన వారిలో నిజంగానే అగ్రశేషికి చెందినవాడు. (32) వారి పరిష్కారిని ఎరిగి ఉండి కూడా వారికి ప్రపంచంలోని ఇతర జాతులపై ప్రాధాన్యం ఇచ్చాము.</p>	<p>وَلَقَدْ نَجَّيْنَا يَنِيَّ إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهَمَّينَ ﴿30﴾</p> <p>مِنْ فِرْعَوْنَ طَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًّا مِنَ الْمُسَرِّفِينَ ﴿31﴾</p> <p>وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَلَمِينَ ﴿32﴾</p>
<p>4 : ఈ రాత్రిలో చాలా ముఖ్యమైన తీర్పులు, నిర్ణయాలు తీసుకోబడతాయి. అంటే దివ్య గ్రంథం నుండి దైవదూతులకు ఆదేశించటం జరుగుతుంది. ప్రజల జీవిత ఘట్టాలు అంటే ఆయుష్మ ఆహారం, చాపు మొదలైన వాటిని గురించి నిర్ణయాలు జరుగుతాయి. (తప్పీర్ ఇబ్రాహిమ్)</p>	
<p>10 : అబ్బాల్లాహ్ బిన్ మన్జుద్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం : “ప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా ఖురైష్ ప్రజల శత్రుత్వం అవధులు దాటిపోయింది. అప్పుడు ప్రవక్త (స), “ఓ అల్లాహ్! యూసుఫ్ జాతిని ఏడు సంవత్సరాలు కరువుకు గురిచేసి శిక్షించినట్లు వీరిని కూడా శిక్షించి నాకు సహాయం చేయి” అని ప్రార్థించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం, అహ్మద్, తిర్మిజీ, నసాయి)</p>	
<p>అల్లాహ్ వారిపై ఎటువంటి కరువు అవశరింపజేశాడంటే చివరికి వారు ఎముకలు, చర్యాలు, మృత జంతువులను కూడా తినటానికి సిద్ధమయ్యారు. ఆకాశం వైపు చూస్తే వారికి పొగలా కనిపించేది. ఈ కరువు తాండవాన్ని భరించలేక ఖురైష్ నాయకులలో ఒకడైన అబూ సుఫియాన్ ప్రవక్త (స)కు ఇలా ఏన్నావించుకున్నాడు : “ఓ ముహమ్మద్! మీరు విధేయత గురించి, రక్తసంబంధాలను గురించి బోధిస్తారు. మీ జాతి వారు ఆకాశిచావులు చస్తున్నారు. దయచేసి ఈ కరువు నుండి కాపాడమని ప్రార్థించండి.” ప్రవక్త (స) అల్లాహ్ ను ప్రార్థించారు. అయితే కరవు కాటకాలు, ఆకాశి చావులు తొలగిపోయిన వెంటనే వారి అహంకారం, ధిక్కారం, శత్రుత్వం మరీ అధికం అయ్యాయి. అప్పుడు బద్రీ మైదానంలో అల్లాహ్ ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాడు. (త్రైరురుప్పున్)</p>	
<p>16 : అంటే బద్రీ యుద్ధం. ఇందులో 70 మంది అవిశ్వాసులు హతమార్పబడ్డారు. మరో 70 మంది పట్టుబడ్డారు. అంతేకాదు, తీర్పుదినం నాడు కూడా వారిని ఇంతకంటే కలినంగా శిక్షించడం జరుగుతుంది. ఇమామ్ పైకానీ ప్రకారం ఈ వాక్యం కేవలం బద్రీ యుద్ధానికి వర్తిస్తుంది. (అహ్మాన్ బయాన్)</p>	
<p>17, 18 : పరిశీలించడం అంటే మేము వారికి ఇహలోక సుఖాల్ని, అనుగ్రహాల్ని ప్రసాదించి వారి వైపునకు మా ప్రవక్తను పంపాము. కాని వారు మా పట్ల కృతజ్ఞతగా వ్యవహారించలేదు. మా ప్రవక్తను విశ్వసించనూలేదు. ఇబాదుల్లాహ్ అంటే ఇక్కడ, మూసా (అ), అతనిజాతి ప్రజలు. ఫిరోన్ వీరిని బానిసత్యానికి గురిచేశాడు. మూసా (అ) తన జాతివారికి స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించమని పట్టుబట్టారు. (అహ్మాన్ బయాన్)</p>	
<p>21 : ఒకవేళ నన్ను విశ్వసించకపోతే విశ్వసించకండి. కాని నన్ను దౌర్జన్యానికి, హింసక, హత్యకు గురిచేయకండి. (అహ్మాన్ బయాన్)</p>	
<p>25 - 29 : నశించిన ఫిరోన్, వాడి ప్రజలు ఎన్నో తోటలు, పొలాలు, అందమైన భవనాలు విడిచివెళ్లారు. అల్లాహ్ వారిని ఇహలోక సుఖాలకు దూరం చేశాడు. ఇతరులను వాటికి యజమానులుగా చేశాడు. వారి స్థితిపై ఆకాశం ఏడ్చలేదు. భూమి పెదచోబ్బలు పెట్టలేదు. వారిపట్ల కన్నీళ్ళు కార్యావారెవరూ లేకపోయారు. హసన్ బస్తి ప్రకారం వారి వినాశనం పట్ల అందరూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు.</p>	

- (33) వారి కొరకు స్వప్తమైన పరీక్షగా సూచనలను వారికి చూపించాము. (34) వారు (మక్కల తిరస్కారులు) ఇలా అంటారు, (35) “మాకు మా మొదటి మరణమే తప్ప తరువాత మరింకేమీ లేదు. దాని తరువాత మేము లేపబడేవారము కానేకాము. (36) నీవు నిజమే పలుకుతున్నట్లయితే, మాతాతముత్తాతలను లేపి తీసుకు రా.” (37) ఏమిటి, వారు మేలైనవారా లేక తుబ్బాజూతి వారా, దానికి ముందు వారా? వారు అపరాధులై పోయిన కారణంగానే మేము వారిని నాశనం చేశాము.
- (38) ఈ ఆకాశాన్ని, ఈ భూమినీ, వాటి మధ్య ఉన్న వస్తువులనూ మేము కాలక్షేపం కోసం సృష్టించలేదు సుమా. (39) వాటిని మేము సత్యంతోనే సృష్టించాము. కాని వారిలో అనేకులు ఎరుగరు. (40) వారందరూ లేపబడటానికి నిర్ణయించబడిన సమయం తీర్చుదినమే.
- (41) ఆనాడు దగ్గర బంధువు అయినాసరే తన దగ్గర బంధువుకి కూడా ఎంతమాత్రం ఉపయోగ పడడు; ఎవరి నుండీ వారికి ఏ సహాయమూ లభించదు; (42) అల్లాహ్‌యే ఎవరి మీదనయినా కరుణ చూపితే అది వేరే విషయం.
- (43) నిశ్చయంగా జఖ్యాత్వమ్ వృక్షం
- (44) పాపాత్మలకు ఆహారం అవుతుంది. (45) అది నూనె మడ్డిలాగా ఉంటుంది. (46) సల సల కాగే నీరు మాదిరిగా అది కడుపులో మనసులుతూ ఉంటుంది. (47) అతనిని పట్టుకోండి, నరకం మధ్యకు ఈడ్చుకుంటూ తీసుకువెళ్ళండి. (48) వాడి తల మీద సలసల కాగే నీటి శిక్షను పొర్లించండి.
- (49) రుచి చూడు, నీవు గొప్ప బలమంతుడవూ, గౌరవసీయుడవూ అయిన మనిషివి కదా!

وَاتَّبَعُهُمْ مِّنَ الْأَيْتِ مَا فِيهِ بَلُّوا مُبِينٌ ﴿33﴾
 إِنَّ هُوَ لَا يَقُولُونَ ﴿34﴾
 إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَى وَمَا تَحْنُ
 بِمُنْشَرِينَ ﴿35﴾
 فَأَتُوا إِلَيْنَا إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴿36﴾
 أَهُمْ خَيْرٌ أُمَّ قَوْمٌ تُبَيِّعُ «وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿37﴾
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
 لِعِينَ ﴿38﴾
 مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحِقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
 يَعْلَمُونَ ﴿39﴾
 إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿40﴾
 يَوْمٌ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ
 يُنْصَرُونَ ﴿41﴾
 إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿42﴾
 إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُومَ ﴿43﴾
 طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿44﴾
 كَالْمُهَلِّهِ لَيَغْلِي فِي الْبُطْوَنِ ﴿45﴾
 كَعَلِيِ الْحَمِيمِ ﴿46﴾
 خُلُودُهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿47﴾
 ثُمَّ صُبُّوا فَوَقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ
 ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿49﴾

(50) మీరు ఏ విషయం రాకను గురించి సందేహించేవారో, ఆ విషయం ఇదే. (51) దైవభీతి గలవారు సురక్షితమైన ప్రదేశంలో ఉంటారు. (52) ఉద్యానవనాలలో, సెలయేళ్లలో, (53) సన్మని పట్టువస్త్రాలూ, జరీ పట్టు వస్త్రాలూ ధరించి ఎదురెదురుగా కూర్చుని ఉంటారు. (54) ఇలా ఉంటుంది వారి దర్శం. పసిమిరంగు మేసులూ, అందమైన విశాలమైన కళ్ళాగల ట్రీలను వారికి ఇచ్చి వివాహం చేస్తాము. (55) అక్కడ వారు రుచికరమైన అన్ని రకాల పదార్థాలనూ నిస్సంకోచంగా అడుగుతారు. (56) అక్కడ వారు మరణాన్ని ఎన్నటికీ రుచిచూడరు. ప్రపంచంలో వచ్చిన మరణమే తుది మరణం. (57) అల్లాహు తన కృపతో వారిని నరక శిక్క నుండి కాపాడుతాడు. ఇదే గొప్ప సాఫల్యం. (58) ప్రవక్త! వారు హితబోధ పొందటానికి మేము ఈ గ్రంథాన్ని నీ భాషలో నులభతరం చేశాము. (59) ఇక నీవు కూడా నిరీక్షించు. వారు కూడా నిరీక్షిస్తున్నారు.

﴿50﴾ إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمَرَوْنَ
 ﴿51﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامِ أَمِينٍ
 ﴿52﴾ فِي جَنَّتٍ وَّعُيُونٍ
 ﴿53﴾ لَيَلْبِسُونَ مِنْ سُنْدِيسٍ وَّأَسْتَبْرِقٍ مُّتَقْبِلِينَ
 ﴿54﴾ كَذِلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عَيْنٍ
 ﴿55﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ أَمِينٍ
 لَا يَنْدُو قُوْنَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَ الْأُولَى
 ﴿56﴾ وَقُنْهُمْ عَذَابُ الْجَحِيمِ
 ﴿57﴾ فَضْلًا مِّنْ رَبِّكَ ذُلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
 ﴿58﴾ فِي أَنَّمَا يَسِّرَ نَهْ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
 ﴿59﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ

ع ١٦

30 - 59 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల సంబంధం :

ఖురైష్ ప్రజల, విగ్రహరాధకుల తిరస్కరానికి కారణం ఇహలోక మనోకాంక్షలు, పరలోకం పట్ల అపనమ్మకం. ప్రవక్త (స) వారిని పరలోకాన్ని గురించి హెచ్చరించినప్పుడు వారుదాన్ని ఎగతాళిగా లెక్కకట్టేవారు. పరలోకం అనేది అసాధ్యమని, అవాస్తవమని భావించేవారు. మానవుడు చేసిన ప్రతి కర్మకు తగిన ప్రతిఫలం ఉంది. మంచీ చెడూ సమానం కాలేపు. విశ్వాసి - అవిశ్వాసి సమానులు కాలేరు. మానవుల కర్మల ప్రతిఫలం ఇవ్వడానికి పరలోకం తప్పనిసరి. విశ్వాసించి సత్కారాలు చేసినవారు స్వర్గంలోనికి. తిరస్కరించి దుష్టార్యాలు చేసినవారు నరకంలోనికి ప్రవేశిస్తారు అని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

32 : అల్లాహు బనీ ఇస్రాయిల్కు వారి కాలంలోని ఇతర జాతులన్నటిపై ఔన్నత్యాన్ని ప్రసాదించాడు. వారికున్న జ్ఞానం కారణంగా వారే దానికి తగినవారు. అల్లాహు ముస్లిములనుద్దేశించి ఇలా ఆదేశించాడు. “ప్రజల కొరకు ఉనికిలోనికి తీసుకురాబడిన మీరే అందరికంటే ఉన్నతమైన సంఘం.” (ఆలి ఇమ్రాన్ : 110). దైవానుగ్రహాలను వారికి ప్రసాదించి వారిని పరీక్షించటం జరిగింది. (త్రైసీరురుప్రహోన్)

33 : అంటే మూసా (అ)కు ఇవ్వబడిన మహిమలు, ఇవేకాక ఫిరోన్సు, వాడి ప్రజలను ముంచి విముక్తి ప్రసాదించటం, వారికోసం సముద్రంలో మార్గాన్ని ఏర్పాటు చేయటం. మేఘాలను పంపి వారిపై నీడను, మన్-వ-సల్వాలను అవతరింపజేయటం మొదలైనవి. (అహ్నసుర్ బయాన్)

34 - 36 : ప్రకయాన్ని పరలోకాన్ని తిరస్కరించే వారి ధోరణిని ఖండించటం జరిగింది. ఈ ఇహలోక జీవితం తప్ప మరో (పరలోక) జీవితం లేదని వారు భావించేవారు. చనిపోయిన వారిని బ్రతికించి చూపెట్టమని సహాలు చేసేవారు. అయితే ఇహలోక జీవితం అంతం అయినప్పుడు పరలోక జీవితం ప్రారంభం అవుతుంది. అప్పుడు ఈ మంకుపట్టగల వాళ్ళందరూ నరకానికి ఇంధనం అవుతారు. (తప్పీర్ ఇబ్రైకసీర్)

38 : మేము ఈ విశ్వాన్ని అల్లాటప్పాగా సృష్టించలేదు. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే సృష్టించాము. అయితే ఈ విషయం మానవులకు తెలియదు. మేము దేన్నీ అనవసరంగా చేయము. సూరె సాద్ : 38/27లో కూడా దీని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. (తప్పీర్ ఇబ్రైకసీర్)

43, 44 : తీర్పుదినం నాడు అవిశ్వాసులు తినటానికి రాకాసి జెముడు చెట్టును ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇది అవిశ్వాసులందరికి వర్తిస్తుంది. అయితే వీరిలో మక్కా అవిశ్వాసులు ముఖ్యాలు. (తప్పీర్ ఇబ్రైకసీర్)

47 : నరక పాలకులను ఇలా ఆదేశించటం జరుగుతుంది. (అహ్నసుర్ బయాన్)

49 : అంటే, అతను ఇహలోకంలో గౌరవనీయునిగా, నాయకునిగా అధికారాలు చలాయించేవాడు. విశ్వాసులను హీనంగా భావించేవాడు. (అహ్నసుర్ బయాన్)

54 : అంటే, కళ్ళు చెదిరిపోయే అందం వారిది. విశాలమైన నయనాలు. తిర్మిజీలోని ఒక హదీసులో “అమర వీరునికి ప్రత్యేకంగా 72 మంది స్వర్గ కన్యలు లభిస్తారని” ఉంది. (తిర్మిజి) (అహ్నసుర్ బయాన్)

57 : తీర్పుదినం నాడు విశ్వాసులకు అనేక అనుగ్రహాలు లభిస్తాయి. ఏ వ్యక్తి తన కర్కుల కారణంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేదు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “గుర్తుంచుకోండి! ఎవరికి వారి కర్కులు స్వర్గంలోనికి ప్రవేశింపజేయలేవు.” అప్పుడు అనుచరులు ఇలా విస్తువించుకున్నారు, “మిమ్మల్ని కూడానా?”. దానికి ప్రవక్త (స) ‘అపును నన్నుకూడా’. అయితే అల్లాహో కారుణ్యం నన్ను కప్పుకుంటుంది అని అన్నారు. (సహీద్ బుఖారీ - హ.నెం. 5241) (తైసీరుర్రహ్మాన్)

59 : అవిశ్వాసుల విషయంలో అల్లాహో తీర్పు కోసం వేచి ఉండమని ప్రవక్త (స)ను ఓదార్ఘటం జరిగింది. మీరెప్పుడు మరణిస్తారా అని వారు వేచి చూస్తున్నారు. దానివల్ల ఆటంకాలు, అంతరాయాలు ఉండవని భావిస్తున్నారు. వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ వాక్యంలో ఆధీక్యం, ప్రాబల్య విజయం విశ్వాసులకే వరిస్తారుని వాగ్దానం చేయబడింది. వాస్తవంగా అలాగే జరిగింది. విశ్వాసులకు విజయం వరించింది. అవిశ్వాసులు అవజయం పాలయ్యారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశేలుడు అయిన అల్లాహో పేరుతో

45. అల్ జాసియహో సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 37 వాక్యాలు, 4 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరాలో ఏకదైవారథన, పరలోకం పట్ల అవిశ్వాసుల సందేహాలను ప్రధాన అంశాలుగా ఎన్నుకోవటం జరిగింది. దీన్ని ఏకదైవారాధన యొక్క సాక్ష్యాధారాల ద్వారా ప్రారంభించటం జరిగింది. ఈ విశ్వంలో ఎటు చూసినా ఏకదైవారాధనకు సంబంధించిన నిదర్శనాలే కనిపిస్తాయి. విశ్వంలో వస్తువులన్నెటినీ ఒకే ఒక్క సృష్టికర్త సృష్టించాడు. ఆయనే అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించాడు. ఆ తరువాత అవిశ్వాసులను హెచ్చరించటం జరిగింది. దైవానుగ్రహాలను పొందిన బనీ ఇస్రాయాల్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స)కు, అనుచరులకు నిలకడగా ఉండమని, సహనం పాటించమని, ఓర్పు వహించమని హితబోధ చేయబడింది.

పరలోకాన్ని తిరస్కరించే అవిశ్వాసులు కూడా చర్చకు వస్తారు. మీరు సత్యవంతులే అయితే చనిపోయిన వారిని తిరిగి బ్రతికించండి అని సవాలు చేసేవారు. సమాధానంగా ఇహలోకం అంతం అయిన తరువాతనే పరలోకం ప్రారంభం అవుతుంది అని సంబోధించబడింది. ఈ అవిశ్వాసులు జ్ఞానం ఆధారంగా ఇలా అనటం లేదు. సందేహాల వల్ల ఇలా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఒక వ్యక్తి మరణించిన తరువాత తిరిగి సజీవుడై రానంతమాత్రాన పరలోకం రాదని మీరు భావిస్తున్నారు. ఇది న్యాయం కాదు. అదేవిధంగా మంచి వారిని చెడ్డవారిని మేము ఒకేవిధంగా పరిగణిస్తామని మీరు అనుకుంటున్నారు. కాని అది ఎంతమాత్రం నిజం కాదు. అల్లాహోది సత్యవ్యవస్థ. దానులకు ఏ విధంగానూ అన్యాయం జరుగదు. మంచివారికి మంచి ప్రతిఫలం, చెడ్డవారికి చెడు ప్రతిఫలం తప్పకుండా లభిస్తుంది.

పరలోక తిరస్కారం చాలా ప్రమాదకరమైనది. ఇటువంటి వారు తమ మనోకాంక్షలకు దానులై ఉంటారు. ఈ అపనమ్మకం వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తుంది. వారి సద్గుణాలన్నీ వ్యాధం అవుతాయి. వారికొరకు సన్మార్గ ద్వారాలన్నీ మూర్యబడతాయి. ఆ తరువాత జీవన్మరణాలు మీ చేతుల్లో లేవని, అవి మా అధీనంలో ఉన్నాయని గుర్తుచేయబడింది.

45. అల్ జాసియహ్

ఆయతీలు : 37

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాలీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) హో. మీమ్. (2) ఈ గ్రంథం శక్తిమంతుడూ, వివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్ తరఫు నుండి అవతరించింది. (3) వాస్తవంగానే విశ్వాసుల కొరకు ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ అసంబ్యాకమైన సూచనలు ఉన్నాయి. (4) మీమ్లుల్ని సృష్టించటం లోనూ, అల్లాహ్ భూమిలో వ్యాపింపజేస్తూ ఉన్నటువంటి జంతువులలోనూ, నమ్మేవారి కొరకు గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి. (5) రేయింబవళ్ళ మధ్య ఉన్న తేడాలలో, ఆకాశం నుండి అల్లాహ్ అవతరింపజేస్తున్న ఆహంకరణాలో, దానిద్వారా ఆయన మృతభూమిని బ్రతికిస్తాడు. వాయువుల పరిభ్రమణాలో, బుద్ధిని ఉపయోగించే వారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. (6) ఇహన్నీ అల్లాహ్ సూచనలు, మేము వాటిని నీకు యథాతథంగా వివరిస్తున్నాము. ఇక అసలు వారు అల్లాహ్ నూ, ఆయన వాక్యాలనూ కాక మరే విషయాన్ని విశ్వసిస్తారు?
- (7) అసత్యవాది, దుష్టుడయిన ప్రతివాడికి వినాశం రాసిపెట్టి ఉంది.
- (8) అతని ముందు దేవుని వాక్యాలు విన్నిస్తున్నప్పుడు అతను వాటిని వినడానిక్కుతే ఎలాగో వింటాడు. కానీ ఆ తరువాత వాటిని విననేలేదన్నట్లు ఆహంకారంతో మొండికిస్తాడు. అలాంటి వాడికి దుర్భరయాతన కాచుకొని ఉండని పుభవార్త విన్నించ!
- (9) మా హితబోధ ఏదైనా అతని దృష్టికి వస్తే దాన్ని ఎగతాళి చేస్తాడు. అలాంటి వారికి అవమానకరమైన యాతన సిద్ధంగా ఉంది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

45 سُورَةُ الْجَاثِيَةِ مِنْ كِتَابِ رُؤْبَعَانِهَا 4 آيَاتٌ 37

حَمْ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْهُمُّوْمِنِينَ

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبْدُوا مِنْ دَآبَةٍ أَيُّثُ لِقَوْمٍ

يُوقِنُونَ

وَاحْتِلَافِ الْيَلِ وَالثَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ

السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحَدِيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ

مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ أَيُّثُ لِقَوْمٍ

يَعْقِلُونَ

تِلْكَ أَيُّثُ اللَّهُ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ

حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَأَيْتَهِ يُوْمِنُونَ

وَيْلٌ لِكُلِّ أَفَالِكَ أَثْيِمٍ

يَسْمَعُ أَيُّثُ اللَّهُ تُتْلِي عَلَيْهِ ثُمَّ يُصْرُ مُسْتَكِبِرًا

كَانُ لَمَ يَسْمَعُهَا فَبَيْشِرُهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

وَإِذَا عِلَمَ مِنْ أَيْتَنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُواً

أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِمِّنٌ

(10) వారి ముందు నరకం ఉంది. వారు సంపాదించుకున్నదేదీ వారికి పనికిరాదు. అల్లాహ్ ను కాదని వారు తమ సంరక్షకులుగా చేసుకున్నవారు సైతం, వారి కొరకు ఏమీ చేయలేరు. వారికొరకు పెద్ద నరకయాతన ఉన్నది. (11) ఇది మార్గదర్శిని. తమ ప్రభువు సూక్తులు విశ్వసించనివారి కోసం అత్యంత బాధాకరమైన శిక్ష కాచుకొని ఉంది.

(12) ఏమీ కోసం సముద్రాన్ని అదుపులో ఉంచినవాడు దేవుడే. తన ఆదేశంతో ఓడలు నడవలునికి, తద్వారా ఏమీరు దైవానుగ్రహం అన్వేషించి తనకు కృతజ్ఞతలు చూపడానికి ఇలా చేశాడు. (13) ఆయన భూమ్యకారాలలో ఉన్న నమస్తాన్ని ఏమీ ఉపయోగార్థమే అదుపులో ఉంచాడు. యొచించేవారికి ఇందులో గొప్ప సూచనలున్నాయి.

(14) ఓ ప్రవక్త! విశ్వసించినవారికి ఇలా తెలుపు. “అల్లాహ్ ఒక వర్గం వారికి, వారు చేసుకున్న దానికి తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వాలి కాబట్టి, అల్లాహ్ తరఫున గడ్డ దినాలు రావని నిక్షేపంగా ఉన్నవారిని క్షమించి వదలిపెట్టండి.” (15) ఎవరు సత్కార్యం చేస్తాడో అది అతనికి మేలు చేకూరుస్తుంది. మరెవరు దుష్టార్యానికి పాల్పడుతాడో దాని దుష్టలితం అతను అనుభవిస్తాడు. చివరికి అందరూ తమ ప్రభువు దగ్గరికి పోవలసినవారే.” (16) ఇంతకు ముందు మేము ఇస్రాయాల్ సంతతికి గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని దైవదౌత్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి మేము పరిశుద్ధమైన ఆహారాన్ని అనుగ్రహించాము. యావత్తు ప్రపంచ జాతులపై వారికి పౌన్చుత్యాన్నిచ్చి

(17) ధర్మం గురించి స్పృష్టమైన బోధనలు ప్రసాదించాము. కాని ఆ తరువాత వారిలో విభేదాలు ఏర్పడ్డాయి. అంటే దివ్య జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతే దాన్ని విస్మరించటం వల్ల పొడసూపాయి. అదీగాక వారు పరస్పరం ఒకరికొకరు అన్యాయం చేసుకో జూశారు. వారు విభేదిస్తున్న విషయాలను గురించి రేపు ప్రజయదినాన దేవుడు తప్పకుండా తీర్పు చేస్తాడు.

مِنْ وَرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ ۖ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا ۖ وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِ اللَّهِ أَوْلِيَاءٌ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝
ع 10

هَذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَيْتَ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ الْيَمِّ ۝
ع 11

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكَ فِيهِ يَأْمُرُهُ وَلَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝
ع 12

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ حَمِيمًا مِنْهُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝
ع 13

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجِزِي قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝
ع 14

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۖ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝
ع 15

وَلَقَدْ أَتَيْنَا يَتِيَ إِسْرَائِيلَ الْكِتَبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝
ع 16

وَأَتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ ۖ «بَعْدِيَا بَيِّنَهُمْ ۖ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيِّنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيهَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝
ع 17

(18) ఓ ముహమ్మద్! ఆ తరువాత మేము నిన్ను ధర్యం విషయంలో చక్కని రాజు బాటలో నిలబెట్టుము. కాబట్టి నీవు అదే బాటలో నడు. ధర్మజ్ఞానం లేనివారి మనోవాంఛలను నీవు ఎన్నటికీ అనుసరించకు.

(19) అలా చేస్తే దేవునికి వ్యతిరేకంగా వారు నీకు ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడరు. దుర్మార్గులు ఒకరికాకరు స్నేహితులు, దైవభీతిపరులకు దేవుడే స్నేహితుడు. (20) ఈ గ్రంథం యావత్తు మానవాళి కోసం స్పష్టమైన సూచన. నమ్మి నడుచుకునే వారి కోసం మార్గదర్శని, కారుణ్యప్రదాయిని.

**ثُمَّ جَعَلْنَا عَلَى شَرِيعَةٍ مِّن الْأَمْرِ فَاتَّبَعُهَا
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ** ﴿18﴾

**إِنَّمَا لَنْ يُغْنِوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ
الظَّلِيمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلَيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ
الْمُتَّقِينَ** ﴿19﴾

**هَذَا بَصَائِرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُّوقِنُونَ** ﴿20﴾

1 - 20 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో వివేచనాశీలి అయిన అల్లాహో ఖుర్రాన్‌ను ఎంతో గారవ, మర్యాదలతో అవతరింపజేశాడని అది బోధిస్తున్న ఏకదైవారాధన గురించి, పరలోకం గురించి ఈ విశ్వంలో ఎన్నో సాక్ష్యధారాలు, నిదర్శనాలు ఉన్నాయని తెలుపబడింది. అందువల్ల ప్రజలు వాటిని పరికించాలి. వాటిని గురించి ఆలోచించాలి. ఖుర్రాన్ వాస్తవాలను బహిర్దత్తం చేస్తుంది. ఖుర్రాన్ బోధనలు వారికి అర్థం కావటం లేదంటే మరి దేన్ని వారు అర్థం చేసుకోగలరు? ఖుర్రాన్ కంటే సులభమయినది, సరళమయినది, స్పష్టమయినది, వాస్తవాలను తెలిపేది మరే గ్రంథమూ లేదు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

5 : భూమ్యాకాశాలు, మానవుల సృష్టి, జంతువుల సృష్టి రేయింబవక్కు వర్షం ద్వారా నిర్మించబడిన భూమిలో జీవం రావటం వీటిలో ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడ్నీ ఆయన ప్రభుత్వాన్ని, ఏకత్వాన్ని నిరూపిస్తున్నాయి. గాలుల దిశలు, జీవుల ఆహారం, తుఫాన్లు, ఈ విశ్వానికి ఒక సృష్టికర్త ఉన్నాడని ఆయన ఒక్కడే అని సాక్ష్యమిస్తున్నాయి. (అప్పునుల్ బయాన్)

7 : క్రింది వాక్యాల్లో అవిశ్వాసుల శిక్షా స్థలం ‘వైల్’ అని తెలియపరచబడింది. అది నరకంలోని ఒక లోయ. అల్లాహో గుణాలను గురించి వాస్తవ విరుద్ధంగా మాట్లాడేవాడు ఫోరంగా పాపకార్యాలు చేసేవాడు. అల్లాహో వాక్యాలను తిరస్కరించేవాడు, వినీ విన్నట్లు ప్రవర్తించేవాడు, సత్యాన్ని స్వీకరించనివాడు, వీరిలో ప్రతి ఒక్కరికీ వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురిచేయటం జరుగుతుంది. (త్రైస్తుర్పురోణిం)

9 : అంటే ఖుర్రాన్ వాక్యాలు విని హస్యంగా ప్రవర్తించేవారు, ఇటువంటి వారిని తీర్పుదినం నాడు కలిన శిక్షకు గురిచేయటం జరుగుతుంది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది, “ఖుర్రాన్‌ను తీసుకొని శత్రువుల్లోకి వెళ్ళకండి. వారు దాన్ని అవమానపరుస్తారు.” (సహీద్ ముస్లిం - హ.నె.0.3474) (తప్పీర్జబ్రక్సీర్)

15 : సత్యార్థాలు చేస్తే సుఖాలు అనుభవిస్తారు. దుష్టార్థాలు చేస్తే కష్టాల పాలోతారు. ఇందులో మాకేం లాభం లేదు. మీకు ఉపకారం చేస్తే ఉద్దేశ్యంతోనే మీ వైపునకు ప్రవక్తలను, గ్రంథాలను పంపడం జరిగింది. మీరు చేసినదానికి పూర్తి ప్రతిఫలం తప్పకుండా లభిస్తుంది. (తప్పీర్జబ్రక్సీర్)

(21) దుష్టార్యాలకు పాల్పడుతున్నవారు తమను, విశ్వసించి సత్యార్యాలు చేస్తున్నవారిని మేము ఒకేలా పరిగణిస్తామని భావిస్తున్నారా? వారిద్దరి చావు బ్రతుకులు ఒకటే అవుతాయనుకుంటున్నారా? చాలా తప్పుడు నిర్ణయం వారిది. (22) ఎలాంటి అన్యాయం జరగకుండా ప్రతి మనిషికి అతని సంపాదనకు తగిన ప్రతిఫలం ఇష్వదానికి దేవుడు భూమ్యాకాశాల్మి సత్యం ప్రాతిపదికపై సృష్టించాడు.

(23) తన మనోవాంచల్చి దెవంగా చేసుకున్నవాడ్ని నీవు చూశావా? అతను విద్యాజ్ఞానాలు కలిగి ఉన్నా దేవుడు అతడ్వే దారి తప్పించాడు. అతని హృదయ కవాటాలు మూసివేశాడు. చెవులకు సీలు వేశాడు. కళ్ళకు గంతలు కట్టాడు. దేవుడే అలా చేసిన తర్వాత ఇక అతనికి ఎవరు దారి చూపగలరు? మీరు గుణపారం నేర్చుకోరా? (24) “జీవితమంటే ఈ ప్రపంచ జీవితమే. ఇక్కడే మనం చావాలి, ఇక్కడే బ్రతకాలి. కాలచక్త భ్రమణం తప్ప మనల్ని ఏదీ నాశనం చేయలేదు” అంటారు వీరు. వీరి దగ్గర ఎలాంటి నిజ జ్ఞానం లేదు. వీరు కేవలం ఊహిస్తాలు సంధిస్తున్నారు. (25) స్పష్టంగా ఉన్న మా సూక్తులు వారికి విన్నిస్తున్నప్పుడు, ‘నీవుచెప్పేదే నిజమయితే మా తాతముత్తాతల్చి జీవం పోసి లేపుకు రా’ అంటారు. (26) వారికిలా చెప్పు, “అల్లాహ్ యే మిమ్మల్చి బ్రతికిస్తున్నాడు. ఆయనే మిమ్మల్చి చంపుతున్నాడు. ఆ తరువాత ఆయనే మిమ్మల్చి మళ్ళీ బ్రతికించి ప్రశ్నయదినాన సమావేశపరుస్తాడు. ఆ రోజు తప్పకుండా వస్తుంది. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు.” కాని చాలామందికి తెలియదు.

أَمْ حِسْبٌ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ أَمْنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ سَوَاءٌ فَحَسِبَا هُمْ وَهَمَا يَهْكِمُونَ ﴿21﴾

ع 10
18

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزِي كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿22﴾
أَفَرَءَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَةً هَوْنَهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَّخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَيْهِ غِشْوَةً فَمَنْ يَهْدِي يُهْدَى مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿23﴾

ع 11
19

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَا تَنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذِلِّكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ ﴿24﴾
وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ أَيْتَنَا بَيِّنَتِ مَا كَانَ حُجَّتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَتُتُوا بِإِبْلِينَا إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴿25﴾

ع 12
19

قُلِ اللَّهُ يُحِبِّيْكُمْ ثُمَّ يُمِيّتُكُمْ ثُمَّ يَجْعَلُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَارْيَبْ فِيهِ وَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿26﴾

18 : నిఘంటువు ప్రకారం షరీయత్ అంటే మార్గం, విధానం అని అర్థం. అంటే సన్మార్గం. దానిపై నడిచి గమ్యాన్ని చేరుకుంటారు. అంటే అల్లాహ్ సమృతించిన జీవన విధానం. అదే ఇణ్ణాం ధర్మం.

20 : అంటే, ఈ ఖుర్జాన్ నమ్మేవారి కోసం వెలుగు, మార్గదర్శకం, కారుణ్యం వంటిది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నైకసీర్)

(27) భూమ్యకాశాల సార్వభౌమత్వం అల్లాహ్‌దే. ఏ రోజు ప్రతియముడియ వచ్చిపడుతుందో ఆ రోజు అసత్యాన్ని అంటిపెట్టుకున్నవారు ఫోరంగా నష్టపోతారు.

(28) అప్పుడు ప్రతి మానవ సముదాయం మోకాళ్లు మీద పడి ఉండటం నీవు చూస్తావు. అప్పుడు ప్రతి వర్గాన్ని తన కర్మల చిట్టా వైపు రమ్యని పిలవడం జరుగుతుంది. తరువాత దేవుడు ఇలా అంటాడు : “ఈ రోజు మీకు మీరు చేసుకున్న కర్మలకు ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది.

(29) ఇది మేము తయారు చేయించిన కర్మపత్రాలు. మీ గురించి ఇవి ఉన్నవి ఉన్నట్లు సాక్ష్యమిస్తాయి. మీరు ప్రపంచంలో చేస్తున్నదంతా మేము ఎప్పటి కప్పుడు వ్రాయిస్తూ ఉండేవాళ్లం.”

(30) ఆ తరువాత సత్యాన్ని విశ్వసించి సాత్మీక జీవితం గడిపిన వారిని వారి ప్రభువు తన కారుణ్యచాయలోకి తీసుకుంటాడు. ఇదే అసలు విజయం.

(31) తిరస్కరించిన వారితో ఇలా అనబడుతుంది : “ఏమిటి, నా వాక్యాలు మీకు చదివి వినిపించ బడలేదా? కానీ మీరు గర్వప్పుల్లా ప్రవర్తించారు. అసలు మీరు అపరాధ జనులు.” (32) ‘దేవుని వాగ్గానం సత్యమైనదని, ప్రతయం సంభవించడంలో ఎలాంటి అనుమానం లేదని చెబుతున్నప్పుడు మీరు వ్యతిరేకిస్తూ ‘ప్రతయమంటే ఏమిటో మాకు తెలియదు. అదేదో ఊహకల్పనని మా అనుమానం. దాని మీద మాకసలు నమ్మకం కుదరడం లేదు’ అని చెప్పేవారు.

(33) అప్పుడు వారి ముందు వారు చేసిన అకృత్యాల ఘలితాలు బట్టబయలువుతాయి. వారు దేన్ని గురించి హేళన చేస్తుండేవారో దాని ఉచ్చలోనే పడిపోతారు.

وَلِلّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَيَوْمَ تَقُومُ
السَّاعَةُ يَوْمٌ يَخْسِرُ الْمُبْطَلُونَ ﴿27﴾

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً ۖ كُلُّ أُمَّةٍ تُنَذَّرُ إِلَى
كِتَابِهَا ۖ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿28﴾

هَذَا كِتَبُنَا يَنْطَقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ ۖ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنِسُكُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿29﴾

فَآمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فِي دِخْلُهُمْ رَبِّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ۖ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْمُبِينُ ﴿30﴾

وَآمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ أَفَلَمْ تَكُنْ أَيْقِنُتُّهُنَّ
عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبِرُوْنَ ۖ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿31﴾

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبٌ
فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدِرِي مَا السَّاعَةُ لَا إِنْ تَظَنُّ
إِلَّا ظَنًا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿32﴾

وَبَدَا لَهُمْ سِيَّارُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهِزُونَ ﴿33﴾

(34) తర్వాత వారితో దైవదూతులు ఇలా అంటారు: “నేటి సమావేశాన్ని మీరు ఎలా విస్మరించారో ఈ రోజు మేము కూడా మిమ్మల్ని విస్మరిస్తున్నాం. ఇప్పుడు మీ నివాస స్థలం నరకం. ఇక మీకెవరూ సహాయం చేయరు. (35) మీరు దేవుని సూక్తల్ని నవ్వులాటగా తీసుకున్నారు. మిమ్మల్ని ప్రపంచ జీవితం మోసగించింది. అందుకే మీకి దుర్దతి పట్టింది.” కనుక ఈ రోజు వారిని నరకం నుండి విముక్తి కలిగించడంగాని, క్షమాపణ కోరుకొని దైవప్రసన్నత పొందమని వారికి చెప్పడంగాని జరగదు. (36) భూమ్యకాశాల ప్రభువు, సర్వలోక స్వామి అయిన అల్లాహ్ మాత్రమే సకల విధాల ప్రశంసలకు అర్పుడు. (37) భూమ్యకాశాలలో ఘనత ఆయనకే శోభిస్తుంది. ఆయన అపార శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడు.

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَسْكُمْ كَمَا نَسِيْتُمْ لِقاءً
يَوْمَكُمْ هُنَّا وَمَا أُبْكِمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ
نُصْرٍ يَوْمَ ۝³⁴

ذُلِّكُمْ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ أَيْتَ اللَّهُ هُزُوا
وَغَرَّتُكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ لَا
يُخْرُجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۝³⁵
فِيْلَهُ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ
الْعُلَمَائِينَ ۝³⁶

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝³⁷

ع ۱۱

21 - 37 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

అవిశ్వాసులను తీర్పుదినం గురించి భయపెట్టినప్పుడు, పౌచ్ఛరించినప్పుడు అది వాస్తవమే అయితే మా పెద్దలను బ్రతికించి తీసుకురండి అని సహాలు చేసేవారు. ఇటువంటి అవిశ్వాసులకు తీర్పుదినం నాడు వ్యధాభరితమైన శిక్ష పదుతుంది. అక్కడ వారిని రక్కించటానికి, సహాయంచేయడానికి ఎవరూ రారు అని అల్లాహ్ సమాధానమిచ్చాడు. అక్కడ కేవలం విశ్వాసులకు, పరలోకాన్ని విశ్వసించేవారికి సాఫల్యం సిద్ధిస్తుంది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

21 : అల్లాహ్ ఖుర్జాన్ గ్రంథంలో అనేక విషయాల్ని అనేక విధాలుగా తెలియపరిచాడు. మంచివాళ్ళ, చెడ్డవాళ్ళ పర్యవసానం ఒకేవిధంగా ఉండదని స్పష్టపరిచాడు. ఇక్కడకూడా దాని గురించి వివరించటం జరిగింది. ఇహలోక సుఖాలలో మనిగితేలుతున్న పాపాత్మలు, అవిశ్వాసులు పరలోకంలో కూడా ఇవి లభిస్తాయనే ధిమాలోపది ఉన్నారు. విశ్వాసులు చేసిన సత్కారాల వల్ల వారి వద్ద పుణ్యధనం ఉంది. దానివల్ల పరలోకంలో దైవకారుణ్యానికి స్వర్గానికి వారు అర్థులోతారు. అవిశ్వాసులు మాత్రం అవిధీయతకు అవిశ్వాసానికి పాల్పడి పరలోకంలో దైవకారుణ్యానికి, స్వర్గానికి దూరమయ్యారు. (త్రైసురురపోన్)

23 : అతను తన మనస్సుకు సచ్చిన దాన్ని మంచిదిగా భావిస్తాడు. అంటే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రమక్త ఆదాశాలకంటే తన మనోకాంక్షలకే ప్రాధాన్యతనిస్తాడు. వాడి మనోకాంక్షలు తప్పటడుగు కూడా వేయగలవు. అంటే ధర్మాన్ని దైవాదేశాలకు, సాక్ష్యధారాలకు దూరంగా ఉండి ఆవరిస్తాడు. అంటే రాళ్ళను, రఘులను, విగ్రహాలను పూజించేవాడు. మొదటి రాయికంటే అందమైన రాయి దొరికితే మొదటి దాన్ని పారవేసి రెండవదాన్ని పూజించటం ప్రారంభిస్తాడు. (అహ్నసుల్ బయాన్)

24 : మక్కా అవిశ్వాసులు మరణానంతర జీవితాన్ని తిరస్కరించేవారు. ఈ ఇహలోకం తప్ప మరో జీవితం లేదని మొండిగా వాదించేవారు. మానవుడు జన్మిస్తాడు, జీవిస్తాడు, నశిస్తాడు. ఆ తరువాత మరే జీవితం లేదు అని వాదించేవారు. దానికి అల్లాహో వీరు అంటున్న ఏ విషయానికి వారి వద్ద ఎటువంటి సాక్ష్యధారాలు లేవని, ఇది కేవలం వీరి భ్రమ మాత్రమే అని చెప్పాడు.

28 : ప్రతి మానవ సముదాయం అంటే ప్రపక్తల అనుచరులు లేదా తిరస్కర్యలు. వారు మోకాళ్ళపై కూర్చుంటారు. అందరినీ విచారణ నిమిత్తం పిలవటం జరుగుతుంది. (అహోనుల్బయాన్)

29 : అంటే ఈ కర్మల పుత్రాన్ని మేము సత్యసంధులు, సత్యవంతులైన దైవదూతల ద్వారా ప్రాయించాము. మీ కర్మలన్నీ మీకు చూపించటం జరుగుతుంది. (తప్పీర్ ఇబ్రహిమ్)

30 : అల్లాహో ఈ వాక్యంలో తీర్పుదినం నాడు చేసే తీర్పులను గురించి ప్రస్తావించాడు. అవి ఏమిటంటే అల్లాహో తన అనుగ్రహం వల్ల తన ప్రియభక్తులైన విశ్వాసులను స్వర్గంలోనికి ప్రవేశింపజేస్తాడు. రహ్మాత్ అంటే స్వర్గం. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : అల్లాహో స్వర్గంతో, “నీవు నా కారుణ్యానివి. నేను ఎవరిని తలచుకుంటే వారిని నీలోకి ప్రవేశింపజేస్తాను” అని అంటాడు. ఎవరికి స్వర్గం లభించిందో, వారి వాస్తవ మనోరథం ఈదేరింది. అప్పుడతను సుఖసంతోషాలలో తేలుతూ ఉంటాడు. (సహీహ్ బుఫారీ - హ.నె. 4472) (తప్పీర్ ఇబ్రహిమ్)

34 : ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “అల్లాహో తన దాసులతో “నేను నీకు భార్యను ఇవ్వలేదా? నేను నీకు పెద్దరికం ప్రసాదించలేదా? నేను నీకు గుర్తొల్చి ఇతర జంతువులను నీ ఆధీనంలో ఉంచలేదా? నీవు నాయకత్వం పహించేవాడవు. పన్నులు వసూలు చేసేవాడవు” అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి అతడు ‘ఓ నా ప్రభూ! అవును’ అని అంటాడు. అప్పుడు అల్లాహో అతనితో, “నువ్వు నన్ను కలుసుకుంటావని నమ్మకం నీకుఉండేది కాదా?” అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి అతను, ‘లేదు’ అని అంటాడు. అప్పుడు అల్లాహో “అప్పుడు నీవు నన్ను మరచిపోయినట్టే ఈనాడు నిన్ను నరకంలో వేసి నేను మరచిపోతాను” అని అంటాడు. (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నె. 5270) (అహోనుల్బయాన్)

36 : అల్లాహో ఈ సూరాలో తన ప్రభ్యాత నిదర్శనాలను సాక్ష్యధారాలను విశదపరచాడు. దాసులపై తన దయ, కారుణ్యాలను, వాత్సల్యాన్ని గురించి ప్రస్తావించాడు. న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని సమర్థించాడు. అత్యాచారాలను, హింసను దౌర్జన్యాలను ఖండించాడు. అందువల్ల దాసులు ప్రతిస్పందించి ఎల్లప్పుడూ ఆయన్నే స్తుతిస్తూ, ఆయన గొప్పతనాన్నే కొనియాడాలి. అందువల్ల అల్లాహో ఇలా ఆదేశించాడు, “[ప్రజలారా! సమస్త స్తోత్రాలన్నీ భూమ్యకాశాలకు ప్రభువైన అల్లాహోకి చెందుతాయి.]” అందువల్ల అల్లాహోనే కొనియాడాలి. విగ్రహాలను ఆరాధించరాడు. ఇంకా వినండి! విశ్వంలోని గొప్పతనం, అహంకారం, గర్వం అన్నీ అల్లాహోకి చెందుతాయి. ఆయనే ఆధిక్యత గలవాడు, సర్వాధికారి. ఆయన కార్యాలన్నీ వివేకంతో నిండినవి. (త్రైసీరుప్రహ్మన్)